

САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО

ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН
2023 ОНЫ 2 ДУГААР УЛИРЛЫН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
НЭГДСЭН ТАЙЛАН

Улаанбаатар хот 2023

Хүснэгтийн жагсаалт	3
Дүрслэлийн жагсаалт.....	4
1. Даатгалын хөгжлийн үзүүлэлт.....	5
Даатгалын гүнзгийрэлт	5
2. Даатгалын салбарын ерөнхий мэдээлэл.....	6
2.1. Тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэл, эрхийн мэдээлэл	6
2.2. Даатгагчийн хөрөнгө	7
2.3. Даатгагчийн өр төлбөр ба эздийн өмч	11
2.4. Даатгалын хураамж	15
2.5. Даатгалын нөхөн төлбөр	17
2.6. Даатгалын харьцаа	19
2.7. Даатгагчийн ашигт ажиллагаа	21
2.8. Давхар даатгал	22
3. Ердийн даатгал	24
3.1. Ердийн даатгагчдын хөрөнгө	24
3.2. Ердийн даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч.....	25
3.3. Нөөц сан.....	26
3.4. Ердийн даатгалын хураамж	27
3.5. Ердийн даатгагчдын нөхөн төлбөр	29
4. Урт хугацааны даатгал.....	33
4.1. Урт хугацааны даатгагчийн хөрөнгө	33
4.2. Урт хугацааны даатгалын хураамж.....	33
4.3. Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр	34
5. Давхар даатгал	36
6. Албан журмын даатгал.....	37
7. Даатгалын мэргэжлийн оролцогч	39
7.1. Даатгалын зуучлагч	39
7.2. Даатгалын хохирол үнэлэгч	42
7.3. Даатгалын төлөөлөгч.....	44

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

- Хүснэгт №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин
- Хүснэгт №2. Бүртгэл, зөвшөөрлийн ерөнхий мэдээлэл
- Хүснэгт №3. Даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №4. Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №5. Даатгалын нийт хураамжийн орлого
- Хүснэгт №6. Даатгалын нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №7. Даатгалын харьцаа
- Хүснэгт №8. Даатгагчийн ашигт ажиллагаа /2019.I-2023.I/
- Хүснэгт №9. Давхар даатгалын хураамж
- Хүснэгт №10. Ердийн даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №11. Ердийн даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн
- Хүснэгт №12. Ердийн даатгагчдын нөөц сан
- Хүснэгт №13. Ердийн даатгалын хураамж
- Хүснэгт №14. Ердийн даатгалын хураамж /даатгалын хэлбэрээр/
- Хүснэгт №15. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №16. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр /даатгалын хэлбэрээр/
- Хүснэгт №17. Урт хугацааны даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/
- Хүснэгт №18. Урт хугацааны даатгалын хураамж
- Хүснэгт №19. Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №20. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр
- Хүснэгт №21. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр /2019.I-2023.I/
- Хүснэгт №22. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр, хохирлын харьцаа
- Хүснэгт №23. Даатгалын зуучлалын дэлгэрэнгүй
- Хүснэгт №24. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл
- Хүснэгт №25. Даатгалын хохирол үнэлгээ /даатгалын хэлбэрээр/
- Хүснэгт №26. Даатгалын хохирол үнэлгээ /компани тус бүрээр/
- Хүснэгт №27. Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын нийт хураамж
- Хүснэгт №28. Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл

ДҮРСЛЭЛИЙН ЖАГСААЛТ

Дүрслэл №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин

Дүрслэл №2. Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө

Дүрслэл №3. Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувь /2019.I-2023.I/

Дүрслэл №4. Хөрөнгө оруулалтын ангилал өсөлтийн хувиар

Дүрслэл №5. Даатгагчдын нийт өр төлбөр ба эздийн өмч

Дүрслэл №6. Даатгалын компаниудын нөөц сангийн дүн өсөлтийн хувиар

Дүрслэл №7. Даатгалын хураамжийн орлого өсөлтийн хувиар

Дүрслэл №8. Даатгалын хураамжийн орлого эзлэх хувиар

Дүрслэл №9. Даатгалын хураамж борлуулалтын сувгаар

Дүрслэл №10. Даатгалын нөхөн төлбөр өсөлтийн хувиар

Дүрслэл №11. Даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр эзлэх хувиар

Дүрслэл №12. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөрийн харьцаа

Дүрслэл №13. Ердийн даатгагчдын хөрөнгийн ангилал эзлэх хувиар

Дүрслэл №14. Ердийн даатгалын хураамжийн орлогод эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

Дүрслэл №15. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

Дүрслэл №16. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

Дүрслэл №17. Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлогын эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

Дүрслэл №18. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл

Дүрслэл №19. Даатгалын нийт хохирол үнэлгээ эзлэх хувиар

Дүрслэл №20. Даатгалын төлөөлөгчийн даатгалын нийт хураамж бүрдүүлэлтийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

Дүрслэл №21. Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл эзлэх хувь /даатгалын хэлбэрээр/

1. ДААТГАЛЫН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

ДААТГАЛЫН ГҮНЗГИЙРЭЛТ

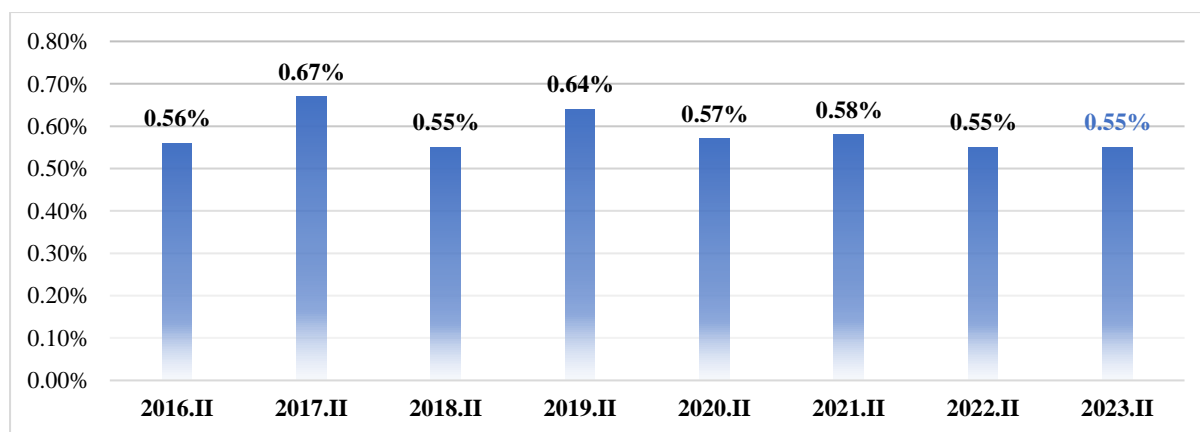
2023 оны 2 дугаар улирлын байдлаар Монгол Улсын даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин өмнөх оны мөн үеэс өөрчлөгдөөгүй буюу 0.55%-тай байна. /Хүснэгт №1 болон Дүрслэл №1-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин

Он	Даатгалын нийт хураамжийн орлого /сая.төг/				ДНБ ¹ /сая төг/	Монгол улсын гүнзгийрэлт
	Ердийн даатгал	Урт хугацааны даатгал	Давхар даатгал	Нийт		
2016.И	60,505.2	594.9	0.0	61,100.1	10,989,601.2	0.56%
2017.И	83,791.0	736.7	1,008.7	37,511.6	12,821,881.4	0.67%
2018.И	83,316.9	726.3	38.6	85,536.4	15,166,653.3	0.55%
2019.И	102,892.3	734.5	323.2	103,950.0	16,367,894.9	0.64%
2020.И	94,053.3	746.0	1,563.5	96,362.8	16,848,864.4	0.57%
2021.И	110,164.2	974.4	1,615.5	112,754.1	19,494,136.2	0.58%
2022.И	122,638.7	1,617.5	1,735.3	125,991.5	23,019,805.6	0.55%
2023.И	167,143.1	2,064.5	3,215.2	172,422.8	31,294,813.5	0.55%

* Даатгалын гүнзгийрэлт гэж даатгалын нийт хураамжийн орлогыг Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд харьцуулсан харьцаа

Дүрслэл №1. Даатгалын гүнзгийрэлтийн түвшин

¹ <https://www.1212.mn/mn>

2. ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

2.1. ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ, ЗӨВШӨӨРӨЛ, БҮРТГЭЛ, ЭРХИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Даатгалын бүтээгдэхүүний тоо 11.1 хувиар өсч 702 даатгалын бүтээгдэхүүн зах зээлд борлуулагдаж байна

18.1%

Салбарын хувьцаа эзэмшигчдийн тоо 18.1%-аар өсөв

2023 оны 2 дугаар улирлын байдлаар Хорооноос тусгай зөвшөөрөлтэйгээр 18 даатгалын компани, үүнээс 15 ердийн даатгалын компани, 2 урт хугацааны даатгалын компани, 1 давхар даатгалын компани, мөн 64 даатгалын зуучлагч компани, үүнээс 10 даатгалын зуучлагч банк болон 25 даатгалын хохирол үнэлэгч, 2381 даатгалын төлөөлөгч тус тус үйл ажиллагаа эрхлэн явуулж байна. Мөн 44 аудитын компанийн 145 аудитор, 40 актуарч тус тус Хорооноос олгосон эрхийн дагуу даатгалын салбарт үйл ажиллагаа эрхэлж байна. /Хүснэгт №2-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №2. Бүртгэл, зөвшөөрлийн ерөнхий мэдээлэл

№	Ерөнхий мэдээлэл	2022.И	2023.И	Ө/Б
1	Даатгалын компанийн тоо	17	18	5.9%
	Ердийн даатгал	15	15	0.0%
	Үүнээс гадаадын хөрөнгө оруулалттай	2	2	0.0%
	Урт хугацааны даатгалын компани	1	2	100.0%
	Давхар даатгалын компани	1	1	0.0%
2	Даатгалын зуучлагч компани	62	64	3.1%
	Үүнээс: банк-зуучлагч	10	10	0.0%
	давхар даатгалын зуучлагч	11	11	0.0%
3	Даатгалын хохирол үнэлэгч компани	25	25	0.0%
4	Даатгалын төлөөлөгч	2426	2381	-1.8%
	Үүнээс: Компани	6	6	0.0%
	Хотод ажиллах төлөөлөгч	639	601	-5.9%
5	Салбарын тоо	682	684	0.3%
	Үүнээс Даатгалын компанийн	246	238	-3.2%
	Үүнээс УБ-т	43	39	-9.3%

	Даатгалын зуучлагчийн	390	398	2.1%
	Ердийн болон давхар даатгалын зуучлагчийн салбар	98	106	7.5%
	үүнээс УБ-г	24	28	14.3%
	банк-зуучлагчийн салбар	292	292	0.0%
	үүнээс УБ-г	184	184	0.0%
	Даатгалын хохирол үнэлэгчийн	46	48	4.1%
	үүнээс УБ-г	31	33	6.1%
6	Төлөөлөгчийн газрын тоо	54	54	0.0%
	Үүнээс Даатгалын компанийн	12	12	0.0%
	үүнээс УБ-г	5	5	0.0%
	Даатгалын зуучлагчийн	0	0	-
	Даатгалын хохирол үнэлэгчийн	42	42	0.0%
	үүнээс УБ-г	10	10	0.0%
7	Даатгалын бүтээгдэхүүний тоо	624	702	11.1%
8	Эрх бүхий албан тушаалтны тоо	319	333	4.2%
	Үүнээс: даатгалын компанийн	166	173	4.1%
	даатгалын зуучлагчийн	104	111	6.3%
	даатгалын хохирол үнэлэгчийн	49	49	0.0%
9	Аудитын компанийн тоо	43	44	2.3%
	Аудиторын тоо	144	145	0.7%
10	Даатгалын байгууллагын хувьцаа эзэмшигчдийн тоо	18288	22323	18.1%
	Үүнээс: Даатгалын зуучлагчийн	113	116	2.6%
	Даатгалын хохирол үнэлэгчийн	51	48	-5.9%
	Даатгалын компанийн	18124	22159	18.2%
	Үүнээс: ХХК-ийн хувьд	38	42	9.5%
	нээлттэй ХК-ийн хувьд	18086	22117	18.2%
	Хуулийн этгээд	17	23	21.7%
11	Актуарчийн тоо /Хорооноос эрх олгосон/	38	40	5.0%

Даатгалын байгууллагын хувьцаа эзэмшигчдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 18.1 хувиар өссөн байна.

Мөн даатгалын бүтээгдэхүүний тоо өмнөх оны мөн үеэс 11.1 хувиар өсч 702 хүрсэн нь даатгалын салбарын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хүртээмж нэмэгдэж буйг харуулж байна.

2.2. ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ

Нийт хөрөнгө **518.4 тэрбум** төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад **20.1%-аар** өссөн байна.

Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 2023 оны 2 дугаар улирлын байдлаар 518.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 20.1 хувиар өссөн байна. 2019-2023 онуудын 2 дугаар улирлын тоон мэдээллүүдийг харьцуулан харахад 2019 онд хамгийн өндөр буюу 25.7 хувийн өсөлттэй байсан бол 2022 онд 0.5 хувиар өссөн байна. /Хүснэгт №3, Дүрслэл №2-т тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

2019.II-2023.II улирал хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн талаарх мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

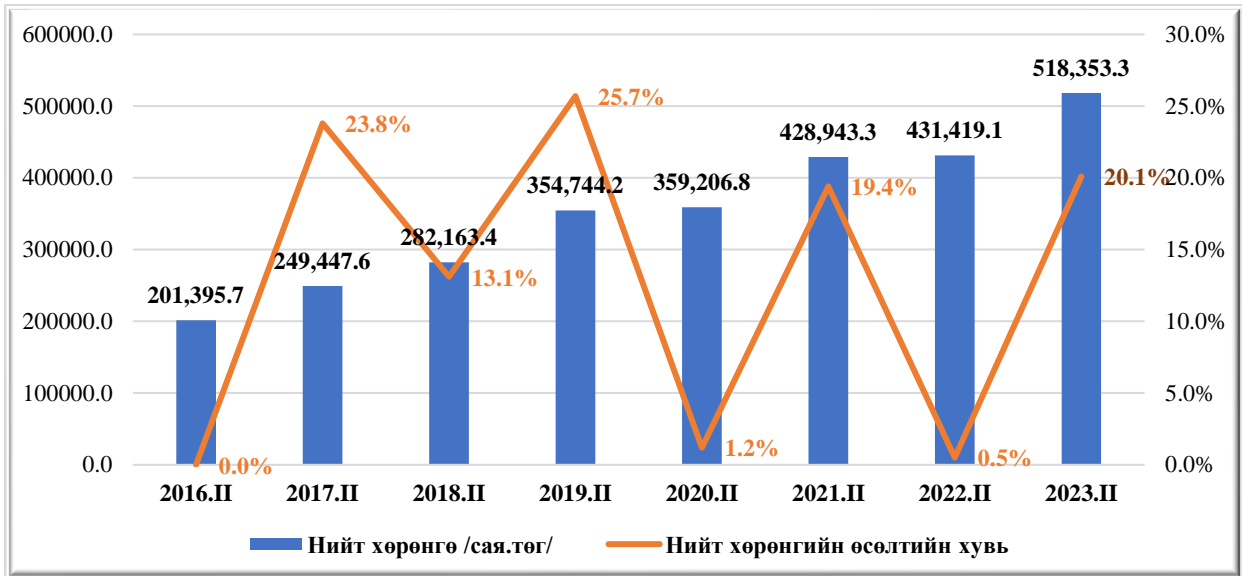
Хүснэгт №3. Даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/

ОН	Хөрөнгийн ангилал	Нийт дүн /сая.төг/				Эзлэх хувь /%/		
		НИЙТ	Ердийн	Урт	Давхар	Ердийн	Урт	Давхар
2019.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	40,503.6	37,897.7	102.4	2,503.5	93.6%	0.3%	6.2%
	Даатгалын авлагын дүн	21,778.8	21,658.4	0.0	120.3	99.4%	0.0%	0.6%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	183,336.3	128,658.2	6,429.9	48,248.2	70.2%	3.5%	26.3%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	30,229.6	27,181.4	2,480.1	568.2	89.9%	8.2%	1.9%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	1,084.9	722.1	50.5	312.3	66.6%	4.7%	28.8%
	Бусад	56,393.3	56,056.1	72.8	264.4	99.4%	0.1%	0.5%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	333,326.4	272,173.9	9,135.6	52,016.9	81.7%	2.7%	15.6%
2020.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	19,841.6	17,156.1	93.7	2,591.8	86.5%	0.5%	13.1%
	Даатгалын авлагын дүн	31,257.0	30,493.5	56.2	707.3	97.6%	0.2%	2.3%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	218,344.8	161,213.6	6,902.1	50,229.1	73.8%	3.2%	23.0%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	28,777.9	25,866.3	2,388.3	523.3	89.9%	8.3%	1.8%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	1,402.7	872.6	20.2	509.9	62.2%	1.4%	36.4%
	Бусад	59,582.8	58,286.1	152.4	1,144.3	97.8%	0.3%	1.9%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	359,206.8	293,888.3	9,612.9	55,705.6	81.8%	2.7%	15.5%
2021.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	24,440.2	21,903.1	89.3	2,447.8	89.6%	0.4%	10.0%
	Даатгалын авлагын дүн	38,796.9	37,387.0	0.5	1,409.4	96.4%	0.0%	3.6%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	247,473.7	186,682.3	6,785.3	54,006.0	75.4%	2.7%	21.8%

9 | Даатгалын салбарын 2023 оны 2 дугаар улирлын үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан

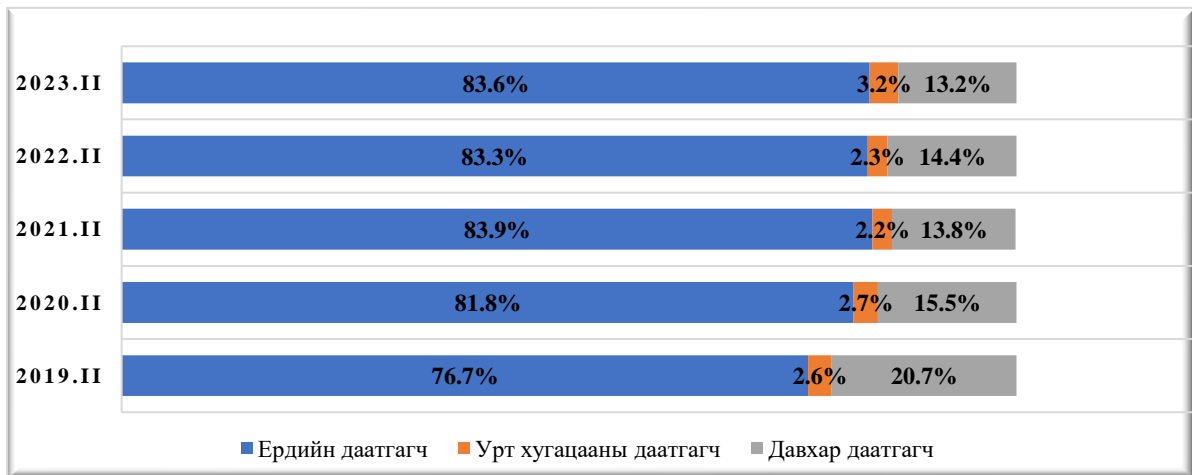
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	33,133.9	30,332.6	2,287.3	514.1	91.5%	6.9%	1.6%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	989.4	502.2	20.4	466.8	50.8%	2.1%	47.2%
	бусад	84,109.2	83,209.3	364.8	535.2	98.9%	0.4%	0.6%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	428,943.3	360,016.4	9,547.6	59,379.2	83.9%	2.2%	13.8%
2022.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	25,204.9	21,066.7	871.1	3,267.0	83.6%	3.5%	13.0%
	Даатгалын авлагын дүн	43,375.0	42,178.0	21.6	1,175.4	97.2%	0.0%	2.7%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	259,508.4	196,858.0	6,704.0	55,946.4	75.9%	2.6%	21.6%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	29,977.0	27,123.6	2,186.1	667.2	90.5%	7.3%	2.2%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	914.9	528.4	8.4	378.1	57.8%	0.9%	41.3%
	Бусад	72,439.0	71,540.9	286.3	611.8	98.8%	0.4%	0.8%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	431,419.1	359,295.6	10,077.5	62,046.0	83.3%	2.3%	14.4%
2023.I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	34,685.9	30,269.8	432.6	3,983.5	87.3%	1.2%	11.5%
	Даатгалын авлагын дүн	50,593.6	48,829.5	51.3	1,712.7	96.5%	0.1%	3.4%
	Хөрөнгө оруулалтын дүн	294,349.8	222,155.8	13,757.1	58,437.0	75.5%	4.7%	19.9%
	Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	34,870.7	34,406.5	126.0	338.3	98.7%	0.4%	1.0%
	Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	5,933.5	5,587.4	56.0	290.0	94.2%	0.9%	4.9%
	Бусад	97,919.9	91,978.9	2,159.1	3,781.9	93.9%	2.2%	3.9%
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	518,353.3	433,227.9	16,582.0	68,543.4	83.6%	3.2%	13.2%

Дүрслэл №2. Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө

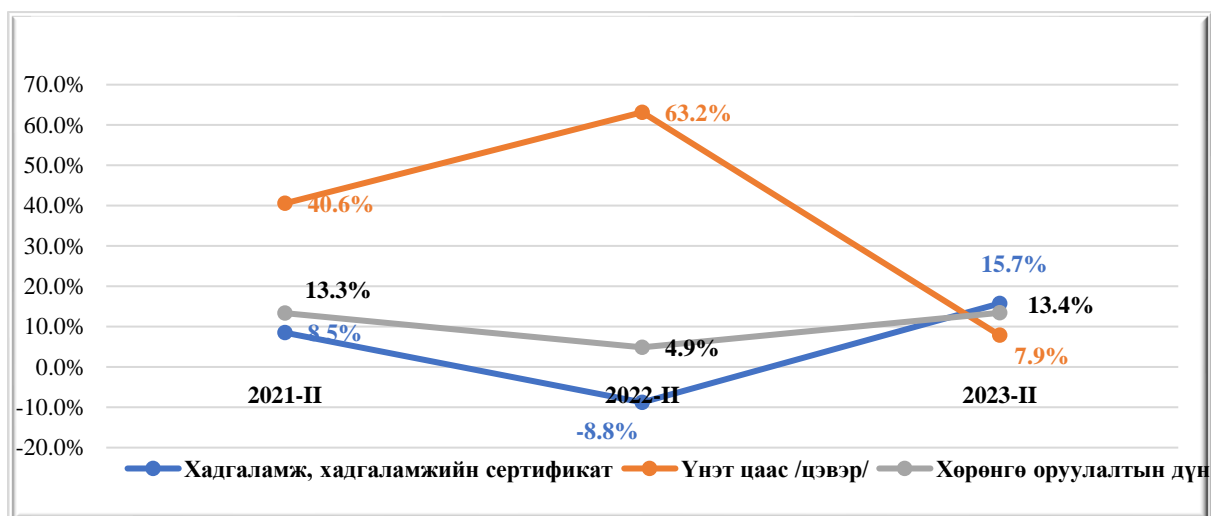
Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувийг даатгагчийн төрлөөр авч үзвэл ердийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 433.2 тэрбум төгрөг буюу нийт даатгагчдын хөрөнгийн 83.6 хувийг, урт хугацааны даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 16.6 тэрбум төгрөг буюу нийт даатгагчдын хөрөнгийн 3.2 хувийг, давхар даатгалын компанийн хөрөнгө 68.5 тэрбум төгрөг буюу нийт даатгагчдын хөрөнгийн 13.2 хувийг тус тус эзэлж байна. /Дүрслэл №3-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №3. Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувь /2019.И-2023.И/

Даатгагчдын хөрөнгө оруулалтыг өсөлтийн хувиар авч үзвэл хадгаламж, хадгаламжийн сертификатад оруулах хөрөнгө оруулалт 15.7 хувиар, мөн нийт хөрөнгө оруулалт 13.4 хувиар тус тус өссөн байна. Нөгөөтэйгүүр, үнэт цаас хэлбэрээр оруулж буй хөрөнгө оруулалтын өсөлт буурсан үзүүлэлттэй байна. /Дүрслэл №4-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №4. Хөрөнгө оруулалтын ангилал /өсөлтийн хувиар/

2.3. ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ

Тайлант хугацаанд даатгалын нөөц сан болон орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцийн дүн **244.2 тэрбум төгрөгт** хүрлээ.

2023 оны 2 дугаар улирлын байдлаар нийт өр төлбөрт ердийн даатгагчид 86.2 хувь, урт хугацааны даатгагчид 1.2 хувь, давхар даатгагч 12.6 хувийг тус тус эзэлж байна. Мөн эздийн өмчийн дүнгийн дийлэнх хувийг ердийн даатгагчид эзэлж байна. /Хүснэгт №4 болон Дүрслэл №5-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

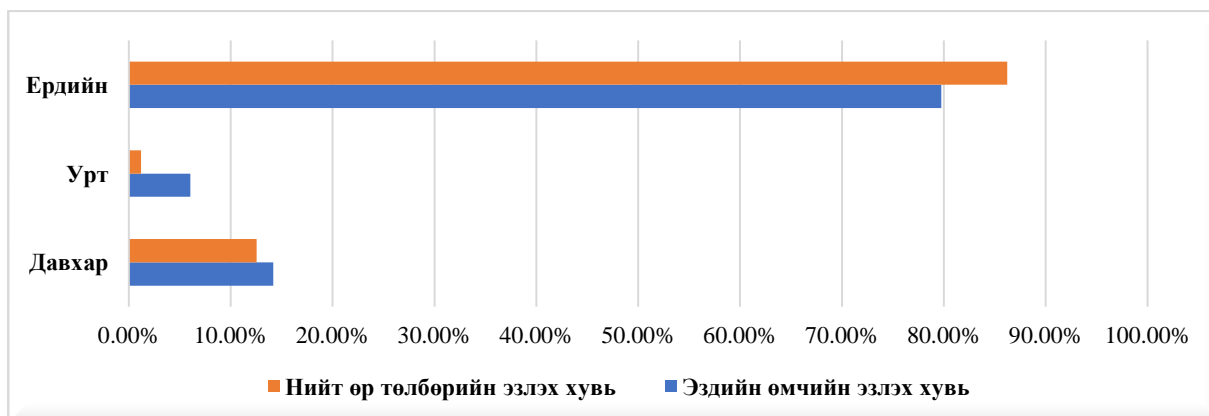
2019.II-2023.II улирал хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн талаар мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

Хүснэгт №4. Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч /ангилал тус бүрээр/

Өр төлбөр, нөөц сан	Нийт /сая.төг/	Ердийн /сая.төг/	Эзлэх хувь	Урт /сая.төг/	Эзлэх хувь	Давхар /сая.төг/	Эзлэх хувь
Даатгалын өглөгийн дүн	12,971.3	12,945.9	99.8%	25.4	0.2%	0.0	0.0%
Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	5,213.6	2,936.9	56.3%	0.0	0.0%	2,276.7	43.7%
Даатгалын нөөц сан болон ОТХН-ийн дүн	153,512.9	130,547.5	85.0%	2,208.2	1.4%	20,757.2	13.5%
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	175,111.5	149,823.2	85.6%	2,240.9	1.3%	23,047.3	13.2%

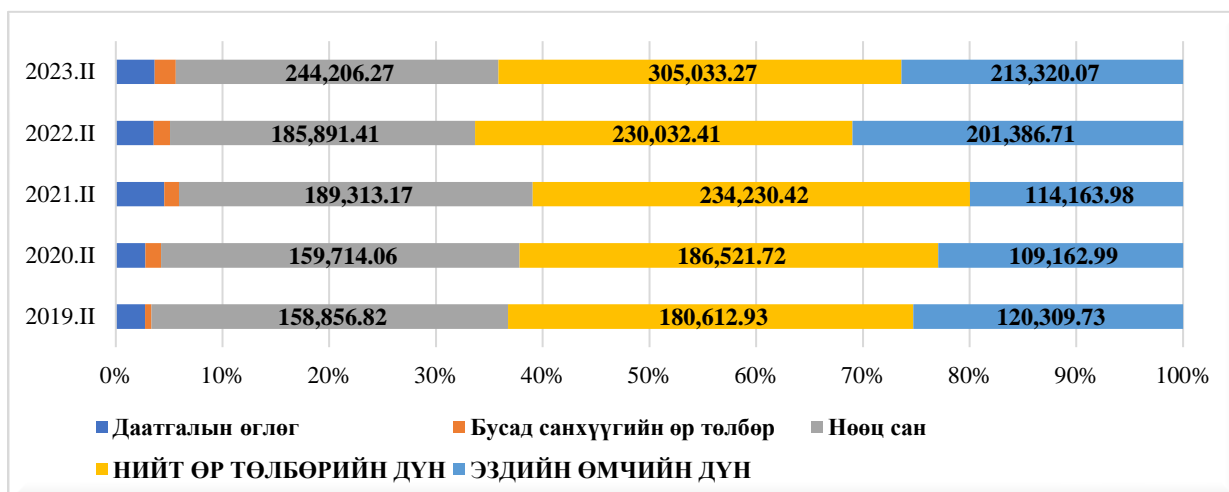
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	158,215.0	122,350.6	77.3%	6,894.7	4.4%	28,969.6	18.3%
2020.II	Даатгалын өглөгийн дүн	13,191.9	13,169.7	99.8%	22.1	0.2%	0.0	0.0%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	6,984.6	6,920.2	99.1%	0.0	0.0%	64.4	0.9%
	Даатгалын нөөц сан болон ОТХН-ийн дүн	159,714.1	130,773.8	81.9%	2,605.2	1.6%	26,335.0	16.5%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	186,521.7	154,891.2	83.0%	2,657.1	1.4%	28,973.4	15.5%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	172,685.1	138,997.1	80.5%	6,955.8	4.0%	26,732.2	15.5%
2021.II	Даатгалын өглөгийн дүн	26,030.3	26,011.9	99.9%	18.4	0.1%	0.0	0.0%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	7,878.0	7,780.5	98.8%	0.0	0.0%	97.5	1.2%
	Даатгалын нөөц сан болон ОТХН-ийн дүн	187,951.1	159,629.3	84.9%	2,606.6	1.4%	25,715.1	13.7%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	234,230.4	202,056.5	86.3%	2,682.4	1.1%	29,491.5	12.6%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	194,712.9	157,959.9	81.1%	6,865.3	3.5%	29,887.7	15.3%
2022.II	Даатгалын өглөгийн дүн	23,009.2	23,002.1	100.0%	7.0	0.0%	0.0	0.0%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	10,036.3	9,672.0	96.4%	0.0	0.0%	364.3	3.6%
	Даатгалын нөөц сан болон ОТХН-ийн дүн	184,274.2	155,069.7	84.2%	2,970.5	1.6%	26,234.0	14.2%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	230,032.4	196,444.6	85.4%	3,045.0	1.3%	30,542.8	13.3%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	201,386.7	162,851.1	80.9%	7,032.4	3.5%	31,503.2	15.6%
2023.II	Даатгалын өглөгийн дүн	29,315.3	29,310.0	100.0%	5.2	0.0%	0.0	0.0%
	Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	16,113.6	15,871.2	98.5%	2.0	0.0%	240.4	1.5%
	Даатгалын нөөц сан болон ОТХН-ийн дүн	244,206.3	208,350.1	85.3%	3,519.2	1.4%	32,337.0	13.2%
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	305,033.3	263,059.4	86.2%	3,700.8	1.2%	38,273.1	12.5%
	ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	213,320.1	170,168.5	79.8%	12,881.2	6.0%	30,270.4	14.2%

Дүрслэл №5. Даатгагчдын нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн эзлэх хувь

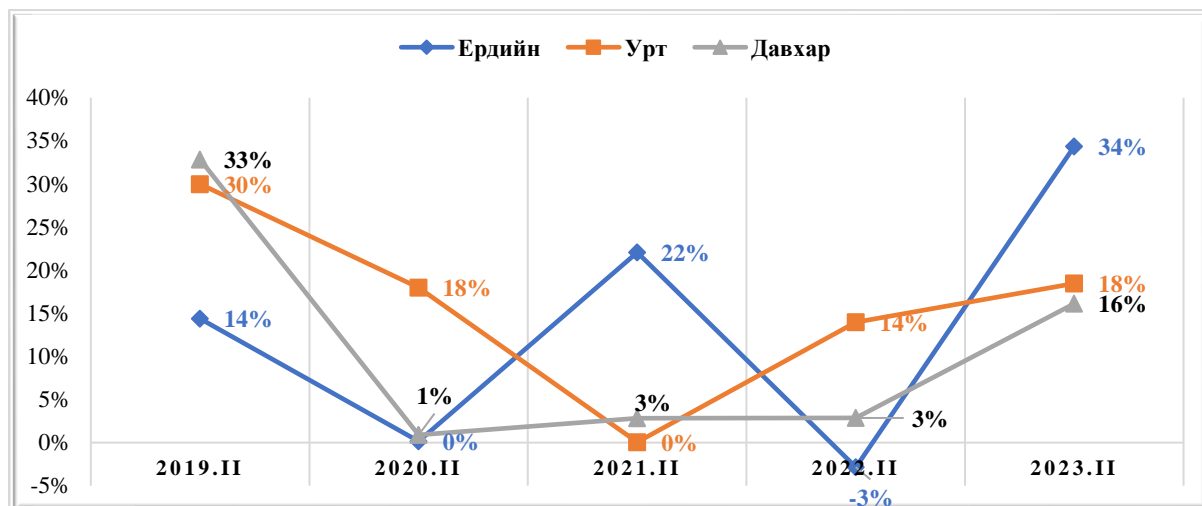
Сүүлийн 5 жилийн байдлаар даатгагчдын нөөц сан нь эздийн өмчийн дүнтэй ойролцоо байгаа ба нийт өр төлбөрийн дийлэнх хувийг буюу 80 гаруй хувийг даатгалын нөөц сан эзэлж байна. Тайлант үед даатгагчдын нөөц сан 244.2 тэрбум төгрөг, эздийн өмч 213.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. /Дүрслэл №6-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №6. Даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмч /ангилал тус бүрээр/

Тайлант хугацаанд урт хугацааны даатгалын компаниудын нөөц сан 18.5 хувиар өсөж, 2.9 тэрбум төгрөгөөс 3.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол, ердийн даатгалын компаниудын нөөц сан 34.4 хувиар өсөж, 155.0 тэрбум төгрөгөөс 208.3 төгрөгт хүрсэн байна./Дүрслэл №7-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл № 7. Даатгалын компаниудын нөөц сангийн дүн өсөлтийн хувиар

2019.ИИ-2023.ИИ улирал хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн талаар мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [Линк](#) /Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/

2.4. ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Даатгалын нийт хураамжийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 36.9 хувиар өссөн бол нийт даатгалын хураамжийн 1.2 хувийг урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлого эзэлж байна.

2023 оны 2 дугаар улирлын байдлаар даатгалын болон давхар даатгалын нийт хураамжийн орлого 172.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн бөгөөд үүнээс ердийн даатгалын нийт хураамжийн орлого 167.1 тэрбум төгрөг, урт хугацааны даатгалын нийт хураамжийн орлого 2.1 тэрбум төгрөг, давхар даатгалын хураамжийн орлого 3.2 тэрбум төгрөгт хүрчээ. Мөн ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нь 85.2 их наяд төгрөгийн үнэлгээ бүхий даатгалын эрсдэлийг хүлээн авсан байна. /Хүснэгт №5-д дэлгэрэнгүй харуулав/

2019.ИI-2023.ИI улирал хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

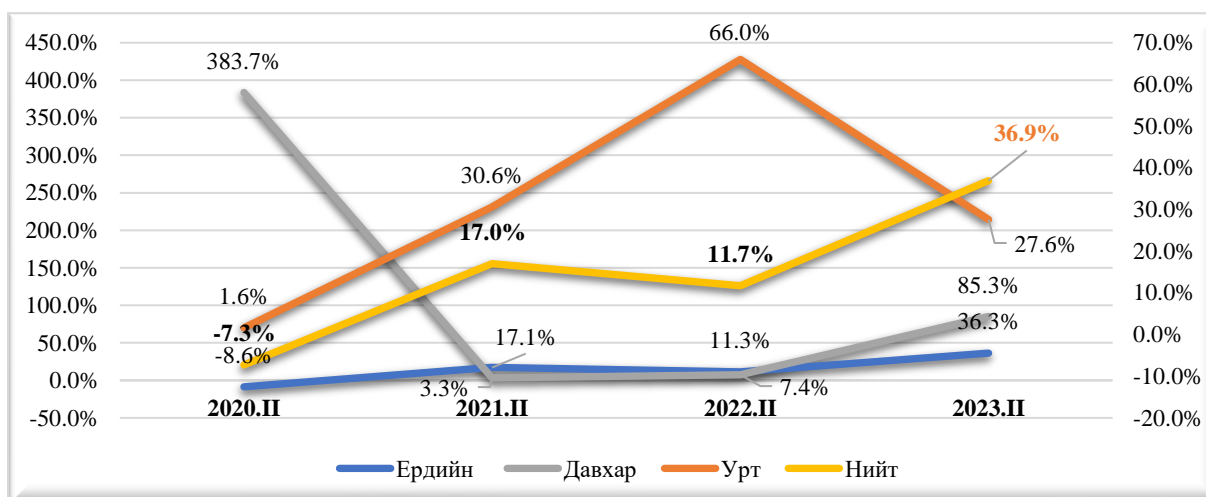
Хүснэгт №5. Даатгалын нийт хураамжийн орлого

Даатгалын нийт хураамжийн орлого /сая.төг/						
Даатгалын компаниуд		2019.ИI	2020.ИI	2021.ИI	2022.ИI	2023.ИI
Ердийн даатгал	Монре даатгал	3,848.9	2,826.0	2,522.9	4,768.4	3,510.10
	Ард даатгал	5,827.8	7,768.0	7,392.7	11,078.6	14,263.71
	Бодь даатгал	21,588.1	9,674.4	13,847.1	14,032.6	13,292.26
	Мөнх даатгал	1,035.2	2,670.7	3,235.2	5,668.4	8,807.74
	Миг даатгал	7,457.9	8,481.0	10,890.7	15,682.3	22,682.74
	Монгол даатгал	13,770.8	12,247.7	18,977.5	10,084.0	16,606.58
	Тэнгэр даатгал	9,915.9	9,164.6	6,942.1	5,276.6	8,210.02
	Номин даатгал	4,092.6	4,604.9	4,674.0	5,547.3	8,800.31
	Улаанбаатар хотын даатгал	590.2	650.6	566.4	706.2	823.31
	Амар даатгал	3,907.4	4,070.8	3,737.6	5,047.1	10,517.86
	Ган зам даатгал	182.4	199.1	140.6	236.5	235.29
	Практикал даатгал	5,847.8	6,751.7	7,638.7	12,357.7	16,610.86
	Мандал даатгал	18,156.4	20,568.7	22,597.9	22,262.1	28,110.54
	Хаан даатгал	4,988.5	4,375.2	7,001.0	8,621.9	12,527.81
	Агула даатгал				1,268.7	2,144.0
	Соёмбо даатгал	1,696.0				
	Нийт	102,905.9	94,053.4	110,164.4	122,638.4	167,143.1
Нэйшнл лайф даатгал	734.5	746.1	974.5	1,617.6	2,064.4	

Урт хугацааны даатгал	Мандал лайф даатгал					0.13
	Нийт	734.5	746.1	974.5	1617.6	2,064.5
Урт ба ердийн нийт		103,640.4	94,799.5	111,138.9	124,256	169,207.7
Давхар даатгал	Үндэснийд давхар даатгал	303.1	1,563.5	1,615.5	1,735.4	3,215.2
	Хубилай давхар даатгал	20.1				
	Нийт	323.2	1,563.5	1,615.5	1,735.4	3,215.2
Нийт даатгалын компаниудын		103,963.6	96,363.0	112,754.4	125,991.4	172,422.9

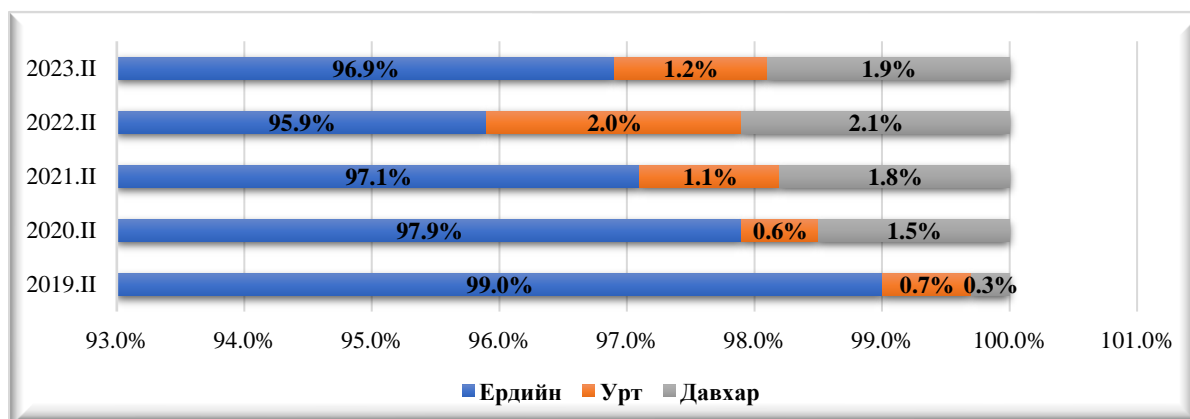
Урт хугацааны даатгалын компанийн хураамжийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 27.6 хувиар, ердийн даатгалын компаниудын хураамжийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 36.3 хувиар, давхар даатгалын компанийн хураамжийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 85.3 хувиар тус тус өссөн байна. /Дүрслэл №8-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №8. Даатгалын хураамжийн орлого /өсөлтийн хувиар/

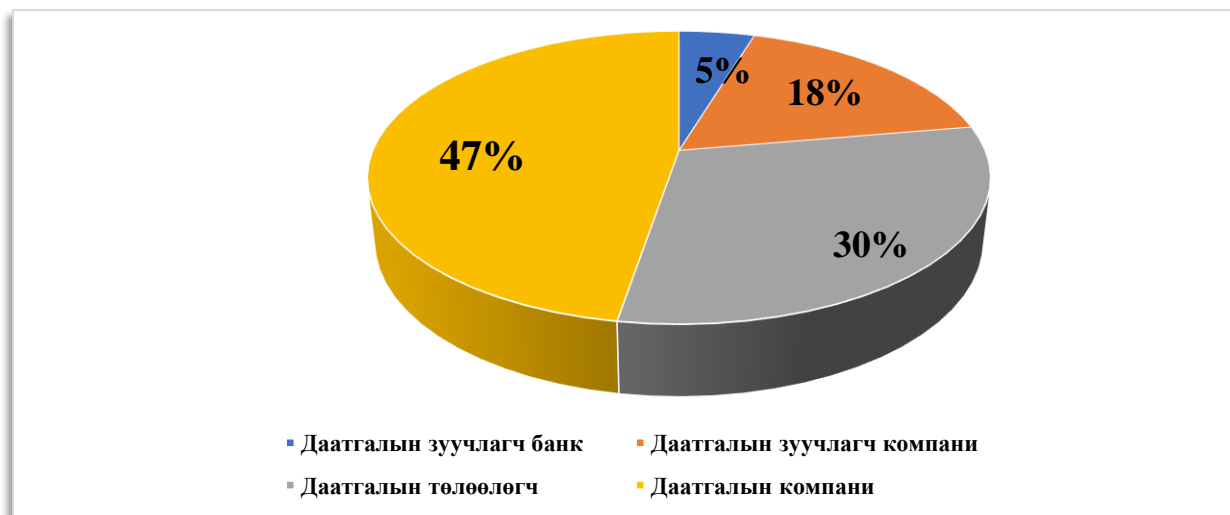
Сүүлийн 5 жилийн байдлаар урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлогын хувь хэмжээ нийт даатгалын салбарын хураамжийн орлогын 2-с бага хувийг бүрдүүлж байгаа хэдий ч урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлого өсөх хандлагатай байна. /Дүрслэл №9-т дэлгэрэнгүй харуулав./

Дүрслэл №9. Даатгалын хураамжийн орлого /эзлэх хувиар/

Даатгалын хураамжийн орлого бүрдүүлэлтийг борлуулалтын сувгаар нь авч үзвэл даатгалын нийт хураамжийн орлогын 30 хувь нь даатгалын төлөөлөгчөөр, 18 хувь нь даатгалын зуучлагч компаниар, харин банк даатгалын зуучлагч компаниар 5 хувь нь дамжин бүрдсэн байна. /Дүрслэл №10-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №10. Даатгалын хураамж /борлуулалтын сувгаар/

2.5. ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Даатгалын нийт нөхөн төлбөр **53.8 тэрбум төгрөгт** хүрч өмнөх оны мөн үеэс **9.8%-аар** өссөн байна.

2023 оны 2 дугаар улирлын байдлаар нийт даатгалын нөхөн төлбөр 53.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 9.8 хувиар өссөн байна. Үүнээс хамгийн их буюу 7.9 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг “Бодь даатгал” ХК, 7.6 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг “Миг даатгал” ХХК тус тус олгосон байна. /Хүснэгт №6-д дэлгэрэнгүй харуулав/

2019.ИИ-2023.ИИ улирал хүртэлх даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, мэдээллийг дараах холбоосоор дэлгэрэнгүй харна уу. [/Хорооны цахим хуудас дахь excel file руу шилжих/](#)

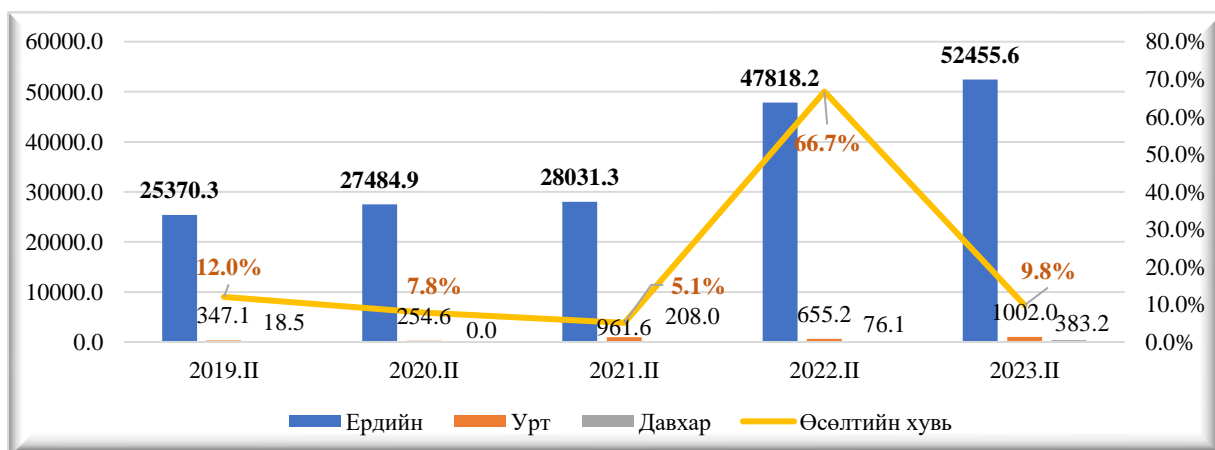
Хүснэгт №6. Даатгалын нөхөн төлбөр

Даатгалын нөхөн төлбөр /сая.төг/						
Даатгалын компаниуд		2019.ИИ	2020.ИИ	2021.ИИ	2022.ИИ	2023.ИИ
Ердийн даатгал	Монре даатгал	1,219.2	1,624.3	1,046.2	2,129.3	2,102.9
	Ард даатгал	2,081.4	2,101.9	2,081.7	4,004.5	5,093.0

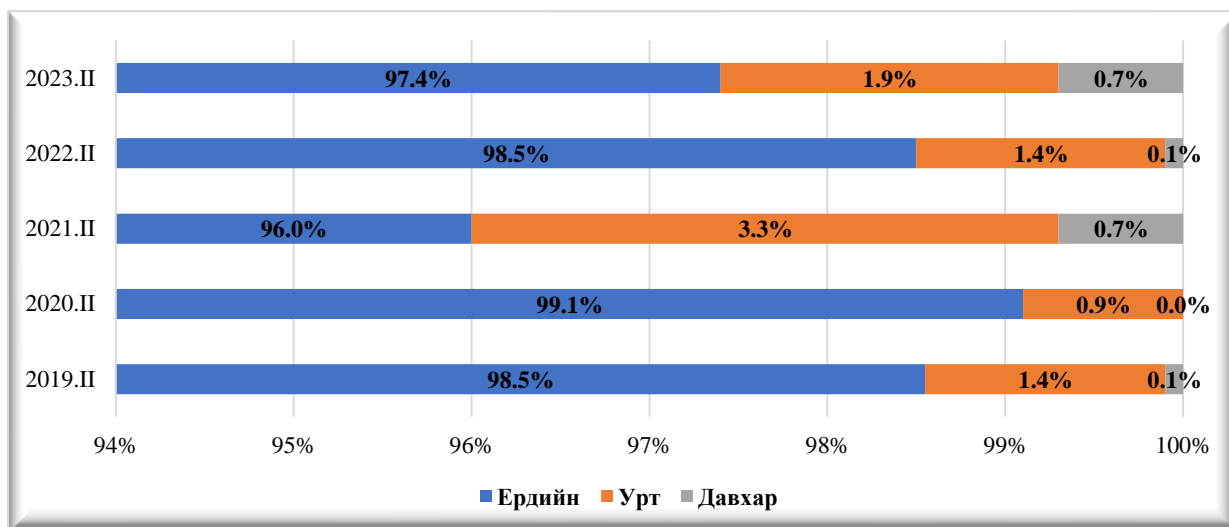
	Бодь даатгал	3,115.7	4,127.9	3,817.9	7,298.1	7,867.3
	Мөнх даатгал	90.1	482.5	726.6	1,595.3	2,348.1
	Миг даатгал	3,504.8	3,356.3	2,877.1	5,489.6	7,640.1
	Монгол даатгал	4,590.9	4,277.5	4,244.8	3,980.3	3,663.3
	Тэнгэр даатгал	2,150.9	2,205.2	1,167.7	1,718.6	2,384.3
	Номин даатгал	1,312.0	1,857.3	4,340.5	6,568.7	3,645.2
	Улаанбаатар хотын даатгал	105.0	107.0	53.7	82.9	88.5
	Амар даатгал	104.7	434.7	590.3	1,008.8	1,755.2
	Ган зам даатгал	44.9	66.1	78.5	281.9	50.3
	Практикал даатгал	2,431.9	2,392.5	2,186.5	5,561.9	6,147.5
	Мандал даатгал	2,148.8	3,108.6	3,508.3	5,588.7	6,251.6
	Хаан даатгал	1,919.6	1,343.1	1,311.5	2,447.5	2,802.3
	Агула даатгал				62.1	606.0
	Соёмбо даатгал	550.4				
	Нийт	25,370.3	27,484.9	28,031.3	47,818.2	52,445.6
Урт хугацааны даатгал	Нэйшнл лайф даатгал	347.1	254.6	961.6	655.2	1,002.0
	Мандал лайф даатгал					-
	Нийт	347.1	254.6	961.6	655.2	1,002.0
Урт ба ердийн нийт		25,717.4	27,739.5	28,992.9	48,473.4	53,447.6
Давхар даатгал	Үндэсний давхар даатгал	18.5	0.0	208.0	76.1	383.2
	Хубилай давхар даатгал	-				
	Нийт	18.5	0.0	208.0	76.1	383.2
Нийт нөхөн төлбөр		25,735.9	27,739.5	29,200.9	48,549.5	53,830.8

Даатгалын компаниудын 2019-2023 онуудын 2 дугаар улирлын байдлаарх даатгалын нөхөн төлбөрийн дүнг авч үзвэл даатгалын компаниудын олгосон нөхөн төлбөр тогтмол өссөн үзүүлэлттэй байна. 2023 оны 2 дугаар улиралд олгосон нийт нөхөн төлбөрийн 97.4 хувийг ердийн даатгалын нөхөн төлбөр эзэлж байна /Дүрслэл №11, №12-т тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №11. Даатгалын нөхөн төлбөр /өсөлтийн хувиар/

Дүрслэл №12. Даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр /эзлэх хувиар/

2.6. ДААТГАЛЫН ХАРЬЦАА

Ердийн даатгалын
хохирлын харьцаа: **53.0%**

Урт хугацааны даатгалын
хохирлын харьцаа: **46.0%**

Тайлант хугацаанд хохирлын харьцаа (давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөрийг оруулж тооцсон болно) ердийн даатгалын компаниудын хувьд 53.0 хувь, урт хугацааны даатгалын компанийн хувьд 46.0 хувь байгаа бол хосолсон харьцаа 92.6 хувь болон 101.1 хувьтай байна. Энэ нь тайлант хугацаанд даатгалын компаниудын даатгалын үйл ажиллагааны зардал өндөр байсныг харуулж байна. /Хүснэгт №7-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №7. Даатгалын харьцаа

№	Ердийн даатгал					
	Даатгалын компани	Орлогот тооцсон хураамж	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Үйл ажиллагааны зардал	Хохирлын харьцаа	Хосолсон харьцаа
1	Монре даатгал	2,954.0	2,103.0	984.4	71.2%	104.5%
2	Ард даатгал	9,692.2	5,093.0	3,002.9	52.5%	83.5%
3	Бодь даатгал	11,430.4	7,867.3	4,065.2	68.8%	104.4%
4	Мөнх даатгал	5,657.9	2,348.1	2,772.8	41.5%	90.5%
5	Миг даатгал	15,175.5	7,640.1	5,822.9	50.3%	88.7%
6	Монгол даатгал	7,617.3	3,663.3	4,678.1	48.1%	109.5%
7	Тэнгэр даатгал	4,355.5	2,384.3	2,168.5	54.7%	104.5%
8	Номин даатгал	7,668.8	3,645.2	2,945.9	47.5%	85.9%

9	Улаанбаатар хотын даатгал	788.6	88.5	798.7	11.2%	112.5%
10	Амар даатгал	3,452.3	1,755.2	1,076.2	50.8%	82.0%
11	Ган зам даатгал	390.1	50.3	235.6	12.9%	73.3%
12	Практикал даатгал	10,195.9	6,147.5	2,834.2	60.3%	88.1%
13	Мандал даатгал	11,388.8	6,251.6	5,116.2	54.9%	99.8%
14	Хаан даатгал	6,687.1	2,802.3	2,537.5	41.9%	79.8%
15	Агула даатгал	1,434.4	606.0	1,099.3	42.2%	79.8%
НИЙТ		98,888.8	52,445.7	39,154.0	53.0%	92.6%
Урт хугацааны даатгал						
	Даатгалын компани	Даатгалын цэвэр хураамжийн орлого	Нийт төлсөн нэхэмжлэл	Үйл ажиллагааны зардлын дүн	Хохирлын харьцаа	Хосолсон харьцаа
1	Нэйшнл лайф даатгал	2,045.8	1,001.7	857.7	48.9%	90.9%
2	Мандал лайф даатгал	130.8	0.0	341.9	0%	261.4%
НИЙТ		2,176.6	1,001.7	1,199.6	46.0%	101.1%
Давхар даатгалын компани						
1	Үндэсний давхар даатгал	1,948.8	383.2	1,571.8	19.6%	100.3%

2.7. ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Салбарын цэвэр ашиг **1.1** тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оноос **88.4%-иар буурсан** байна.

2023 оны 2 дугаар улирлын байдлаар ердийн даатгалын компаниудын хувьд 1.1 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна. Харин урт хугацааны даатгалын компаниуд 8.6 сая төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 95.1 хувиар буурсан бол давхар даатгалын компани 2.1 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 73.5 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. /Хүснэгт №8-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №8. Даатгагчийн ашигт ажиллагаа /сая.төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	2019.И	2020.И	2021.И	2022.И	2023.И	Ө/Б 2022.И-2023.И
Ердийн даатгалын компани							
1	Монре даатгал	1,047.2	408.6	814.5	265.7	-1,281.8	-582.4%
2	Ард даатгал	1,351.7	584.6	671.8	314.9	646.1	105.2%
3	Бодь даатгал	983.4	765.2	587.4	305.8	-1,155.4	-546.5%
4	Мөнх даатгал	171.9	30.0	140.7	293.3	469.4	75.7%
5	Миг даатгал	149.8	116.7	396.3	195.6	334.0	70.7%
6	Монгол даатгал	33.9	116.9	175.4	58.7	-2,042.8	-3580.0%
7	Тэнгэр даатгал	392.3	834.0	1,080.3	1,246.8	1,825.4	46.4%
8	Номин даатгал	404.9	397.1	265.9	458.3	570.9	24.6
9	Улаанбаатар хотын даатгал	48.0	341.6	12.4	184.4	31,5	-82.9%
10	Амар даатгал	-308.8	917.5	719.8	683.5	436.1	-36.2%
11	Ган зам даатгал	499.9	461.6	347.1	376.3	429.0	14.0%
12	Практикал даатгал	1,611.0	2,223.8	748.7	299.5	-2,583.4	-962.6%
13	Мандал даатгал	3,404.8	2,298.9	3,157.9	2,318.0	1,744.6	-24.7%
14	Хаан даатгал	32.1	608.8	326.3	441.3	397,8	-12.8%
15	Агула даатгал			2.8	338.1	-940.1	-378.0%
16	Соёмбо	-14.9					
Нийт		9,807.2	10,105.3	9,447.3	7,780.2	-1,118.2	-114.4%
Урт хугацааны даатгалын компани							
1	Нэйшнл лайф даатгал	89.6	58.6	27.8	175.8	-50.8	-172.7%
2	Мандал лайф даатгал					59.4	-
Нийт		89.6	58.6	27.8	175.8	8.6	-95.1%
Давхар даатгалын компани							

1	Үндэсний давхар даатгал	1,808.5	1,575.0	1,559.3	1,257.1	2,181.3	73.5%
2	Хубилай давхар даатгал	866.3					
	Нийт	2,674.8	1,575.0	1,559.3	1,257.1	2,181.3	73.5%
	Даатгагчдын нийт дүн	12,571.6	11,738.9	11,034.4	9,213.1	1,071.7	-88.4%

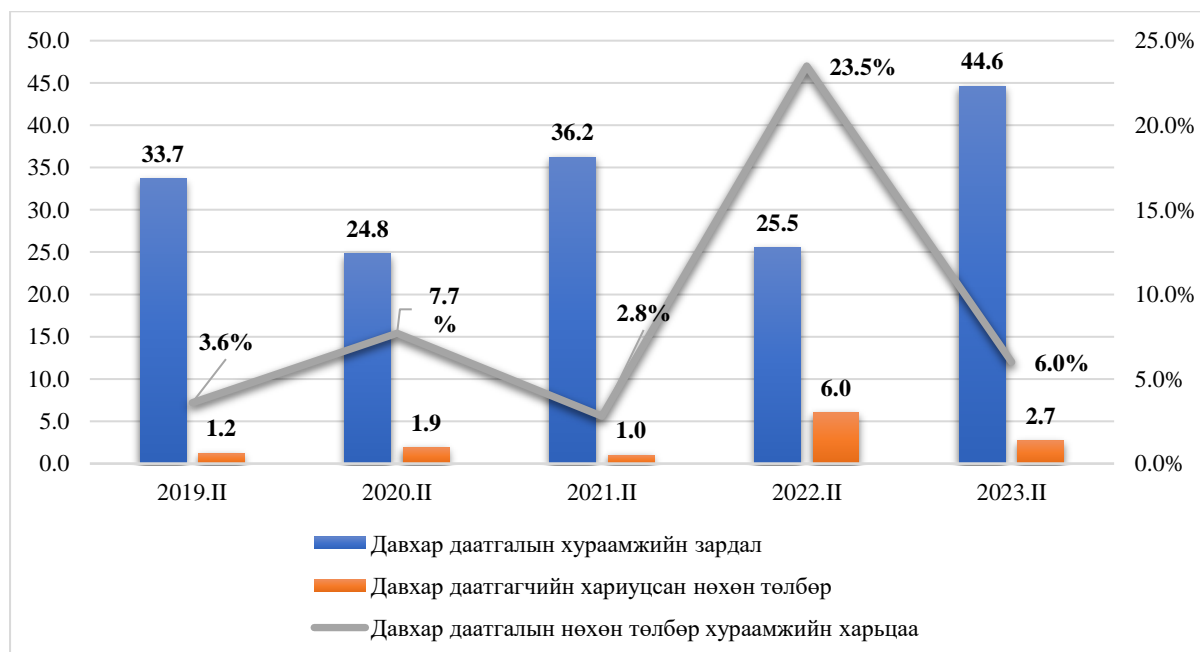
2.8. ДАВХАР ДААТГАЛ

Давхар даатгалын хураамж **44.6** тэрбум төгрөг, үүнээс дотоодын давхар даатгагчид **3.2** тэрбум төгрөг

Тайлант хугацаанд ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт 44.6 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамж төлсний 7.2 хувь буюу 3.2 тэрбум төгрөгийг дотоодын давхар даатгагчид төлсөн байна. Давхар даатгалын нөхөн төлбөр, хураамжийн харьцааг 2022 оны 2 дугаар улиралтай харьцуулахад 17.5 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. /Дүрслэл №13 болон Хүснэгт №9-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №13. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөрийн харьцаа

Хүснэгт №9. Давхар даатгалын хураамж

Давхар даатгалын хураамжийн зардал /сая.төг/						
№	Даатгалын компани	2019.II	2020.II	2021.II	2022.II	2023.II
Ердийн даатгал						
1	Монре даатгал	77.1	55.3	58.6	9.2	223.90
2	Ард даатгал	867.8	1,182.20	664.1	1,471.2	2,413.07
3	Бодь даатгал	13660.3	1,615.10	3,726.30	2,456.0	2,037.88
4	Мөнх даатгал	0	191.6	614.7	85.3	758.53
5	Миг даатгал	151.7	-201.3	1,883.40	2,688.7	4,705.89
6	Монгол даатгал	1814	1,966.50	9,764.00	1,404.3	7,262.21
7	Тэнгэр даатгал	4505.4	1,530.80	3,368.70	1,440.4	1,991.16
8	Номин даатгал	217	277.5	488.20	553.2	594.45
9	Улаанбаатар хотын даатгал	0	0	0.00	-	0
10	Амар даатгал	2345.6	993.1	857.9	1,783.8	5,261.26
11	Ган зам даатгал	0	0	0.00	-	0
12	Практикал даатгал	616.7	1,530.80	1,358.70	1,356.9	5,484.18
13	Мандал даатгал	8536.2	11,083.50	11,968.80	10,181.2	12,875.89
14	Хаан даатгал	367.2	424.5	1,461.30	1,848.9	750.22
15	Агула даатгал				130.4	212.0
16	Соёмбо даатгал	554.4	0.0			
Нийт		33,713.4	20,649.6	36,214.7	25,409.6	44,594.9
Урт хугацааны даатгал						
1	Нэйшнл лайф даатгал	15.1	11.9	12.2	13.4	16.6
2	Мандал лайф даатгал					0.0
Нийт		15.1	11.9	12.2	13.4	16.6
Давхар даатгал						
1	Үндэсний давхар даатгал	0.0	910.9	739.7	814.7	1,266.4
2	Хубилай давхар даатгал	0.0				
Нийт		33,728.5	21,572.4	36,966.6	26,237.6	45,877.9

3. ЕРДИЙН ДААТГАЛ

3.1. ЕРДИЙН ДААТГАГЧДЫН ХӨРӨНГӨ

Ердийн даатгагчдын хөрөнгө **433.2** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос **20.6%**-аар өссөн байна.

Тайлант үед ердийн даатгагчдын нийт хөрөнгө 433.2 тэрбум төгрөг байгаагаас хамгийн их хувийг буюу 16.6 хувийг “Мандал даатгал” ХК, 11.3 хувийг “Миг даатгал” ХХК, 10.7 хувийг “Практикал даатгал” ХХК-ийн нийт хөрөнгө тус тус эзэлж байна. /Хүснэгт №10-д дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №10. Ердийн даатгагчдын хөрөнгө /ангилал тус бүрээр/

№	Даатгалын компани	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн /сая.төг/	Даатгалын авлагын дүн /сая.төг/	Хөрөнгө оруулалтын дүн /сая.төг/	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	ЭЗЛЭХ ХУВЬ
1	Монре даатгал	347.1	2,769.0	2,673.6	10,762.2	2.5%
2	Ард даатгал	1,553.3	3,533.7	22,169.0	40,026.7	9.2%
3	Бодь даатгал	663.3	3,402.8	14,832.4	29,543.1	6.8%
4	Мөнх даатгал	1,141.5	1,463.8	6,452.1	16,040.5	3.7%
5	Миг даатгал	6,424.5	6,539.4	26,768.7	49,048.5	11.3%
6	Монгол даатгал	1,051.8	1,722.5	7,448.3	35,785.7	8.3%
7	Тэнгэр даатгал	436.4	1,285.0	27,022.5	34,054.9	7.9%
8	Номин даатгал	576.3	8.4	17,861.3	21,289.9	4.9%
9	Улаанбаатар хотын даатгал	2,967.2	622.3	916.7	7,606.0	1.8%
10	Амар даатгал	804.6	4,421.1	13,395.7	23,598.9	5.4%
11	Ган зам даатгал	536.1	158.6	6,045.7	6,788.8	1.6%
12	Практикал даатгал	5,328.4	6,039.0	16,316.9	46,350.9	10.7%
13	Мандал даатгал	1,763.0	13,370.5	42,111.8	72,080.4	16.6%
14	Хаан даатгал	6,096.2	3,051.9	14,460.7	29,654.7	6.8%
15	Агула даатгал	580.1	441.5	3,680.4	10,596.7	2.4%
	Нийт	30,269.8	48,829.5	222,155.8	433,227.9	100.0%

Ердийн даатгагчдын хөрөнгийн 51.0 хувь буюу 222.1 тэрбум төгрөг нь хөрөнгө оруулалт хэлбэрээр байршиж байгаа бөгөөд үүнээс 34.2 хувь буюу 76.0 тэрбум төгрөгийг үнэт цаасанд хөрөнгө оруулсан байна. /Дүрслэл №14-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Дүрслэл №14. Ердийн даатгагчдын хөрөнгийн ангилал /эзлэх хувиар/

3.2. ЕРДИЙН ДААТГАГЧДЫН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ

Тайлант үед ердийн даатгагчдын нийт өр төлбөрийн дүн 263.1 тэрбум төгрөг, нөөц сангийн дүн 208.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Хамгийн өндөр дүн бүхий 5 даатгалын компани (“Мандал даатгал” ХК, “Практикал даатгал” ХХК, “Миг даатгал” ХХК, “Бодь даатгал” ХК, “Монгол даатгал” ХК)-ийн нөөц сангийн дүн ердийн даатгалын нийт нөөц сангийн дүнгийн 59.7 хувийг эзэлж байна. /Хүснэгт №11-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №11. Ердийн даатгагчдын өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн

№	Даатгалын компани	Даатгалын нөөц сан болон ОТХН-ийн дүн	Нийт өр төлбөрийн дүн	Эздийн өмчийн дүн	Нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн	Эзлэх хувь
1	Монре даатгал	3,983.8	4,583.8	6,178.4	10,762.2	2.5%
2	Ард даатгал	18,338.3	23,733.0	16,293.7	40,026.7	9.2%
3	Бодь даатгал	19,376.2	21,685.9	7,857.2	29,543.1	6.8%
4	Мөнх даатгал	8,243.9	8,568.3	7,472.2	16,040.5	3.7%
5	Миг даатгал	24,960.3	36,866.9	12,181.6	49,048.5	11.3%
6	Монгол даатгал	21,300.4	23,583.9	12,201.7	35,785.7	8.3%
7	Тэнгэр даатгал	13,944.3	17,026.4	17,028.5	34,054.9	7.9%
8	Номин даатгал	9,067.5	9,974.6	11,315.3	21,289.9	4.9%
9	Улаанбаатар хотын даатгал	1,423.6	1,476.8	6,129.3	7,606.0	1.8%

10	Амар даатгал	9,867.9	14,802.9	8,796.1	23,598.9	5.4%
11	Ган зам даатгал	819.3	828.7	5,960.2	6,788.8	1.6%
12	Практикал даатгал	28,867.3	34,207.9	12,143.0	46,350.9	10.7%
13	Мандал даатгал	29,665.2	41,036.8	31,043.5	72,080.4	16.6%
14	Хаан даатгал	14,762.0	20,462.3	9,192.3	29,654.7	6.8%
15	Агула даатгал	3,730.2	4,221.2	6,375.5	10,596.7	2.4%
Нийт		208,350.1	263,059.4	170,168.5	433,227.9	100.0%

3.3. НӨӨЦ САН

Ердийн даатгагчдын нөөц сан **208.4** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос **34.4%**-аар өссөн байна.

Ердийн даатгалын компаниудын орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц 149.4 тэрбум төгрөг, учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан 12.9 тэрбум төгрөг, мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан 16.9 тэрбум төгрөг, учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан 19.9 тэрбум төгрөг, тусгай нөөц сан 9.3 тэрбум төгрөгт тус тус хүрсэн байна. /Хүснэгт №12-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №12. Ердийн даатгагчдын нөөц сан /сая.төг/

№	Даатгалын компани	Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц	Учирсан боловч мэдэгдээгүй ХНС	Мэдсэн боловч төлөөгүй ХНС	Учирч болзошгүй ХНС	Тусгай нөөц сан
1	Монре даатгал	2,900.9	76.7	112.2	728.6	165.4
2	Ард даатгал	14,455.9	1,169.1	449.1	1,622.9	641.3
3	Бодь даатгал	13,755.9	1,791.4	515.7	2,579.7	733.5
4	Мөнх даатгал	6,312.7	990.9	114.8	628.1	197.3
5	Миг даатгал	20,891.4	1,265.7	253.0	2,128.0	422.2
6	Монгол даатгал	14,395.6	77.4	3,707.1	2,565.6	554.7
7	Тэнгэр даатгал	8,521.5	1,616.8	1,471.3	946.7	1,388.0
8	Номин даатгал	4,714.4	1,314.9	304.1	910.2	1,823.9
9	Улаанбаатар хотын даатгал	752.6	16.7	0.0	67.6	586.7
10	Амар даатгал	8,034.9	339.2	514.0	588.0	391.8
11	Ган зам даатгал	157.6	214.4	16.9	160.7	269.7
12	Практикал даатгал	15,887.2	1,636.1	7,612.8	2,996.4	734.7
13	Мандал даатгал	22,903.1	1,669.3	1,621.6	2,214.9	1,256.3
14	Хаан даатгал	12,678.4	668.9	132.0	1,101.6	181.1
15	Агула даатгал	3,027.4	11.2	39.0	652.6	0.0

Нийт	149,389.4	12,858.8	16,863.6	19,891.7	9,346.7
------	-----------	----------	----------	----------	---------

3.4. ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Ердийн даатгалын нийт хураамж **167.1** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос **36.3%**-аар өссөн байна.

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын нийт хураамжийн орлого 167.1 тэрбум төгрөг байгаагаас даатгалын хураамжийн буцаалтад 4.8 тэрбум төгрөг, давхар даатгалын хураамжийн зардалд 44.6 тэрбум төгрөг төлж, даатгалын хураамжийн цэвэр орлого 117.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. /Хүснэгт №13-т дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №13. Ердийн даатгалын хураамж /сая төг/

Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Үүнээс даатгалын зуучлагчаар дамжиж орсон	Үүнээс даатгалын төлөөлөгчөөр дамжиж орсон	Даатгалын хураамжийн буцаалт	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Даатгалын хураамжийн цэвэр орлогын дүн
1. Сайн дурын даатгал						
1.1 Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	25,431.23	6,892.14	8,456.32	750.19	3,674.50	21,006.54
1.2 Үүнээс: Ипотекийн даатгал	1,536.56	1,522.84	16.42	2.15	0.00	1,534.41
1.3 Хөрөнгийн даатгал	25,503.10	6,831.29	5,263.97	177.73	10,999.91	14,325.45
1.4 Үүнээс: Ипотекийн даатгал	2,324.49	2,306.14	19.20	3.35	15.18	2,305.97
1.5 Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	43,535.15	10,200.66	17,165.23	2,495.29	1,848.58	39,191.28
1.6 Ачааны даатгал	3,044.18	220.48	722.23	9.43	1,734.39	1,300.36
1.7 Барилга угсралтын даатгал	2,100.88	625.26	273.87	42.82	1,879.32	178.75
1.8 Газар тариалангийн даатгал	37.72	14.94	1.49	0.00	31.14	6.58
1.9 Мал амьтдын даатгал	806.25	180.71	126.16	0.00	159.11	647.15
1.10 Агаарын хөлгийн даатгал	7,652.18	0.80	4,255.87	0.00	4,687.49	2,964.68
1.11 Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	366.92	35.40	106.63	3.14	18.47	345.32
1.12 Хариуцлагын даатгал	19,636.44	2,645.92	3,206.72	239.35	12,377.52	7,019.57
1.13 Санхүүгийн даатгал	1,169.38	53.98	248.96	1.05	1,119.48	48.85

1.14 Зээлийн даатгал	4,324.40	2,757.06	118.49	12.67	0.00	4,311.73
1.15 Итгэлцлийн даатгал	31.47	0.00	2.03	0.00	24.04	7.43
1.16 Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.17 Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.18 Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	7,478.96	0.00	2,200.64	0.00	6,040.94	1,438.02
2. Албан журмын даатгал						
2.1 Жолоочийн хариуцлагын даатгал	26,024.88	7,932.21	10,225.52	1,032.99	0.00	24,991.90
НИЙТ ДҮН	167,143.15	38,390.85	52,374.15	4,764.65	44,594.90	117,783.60

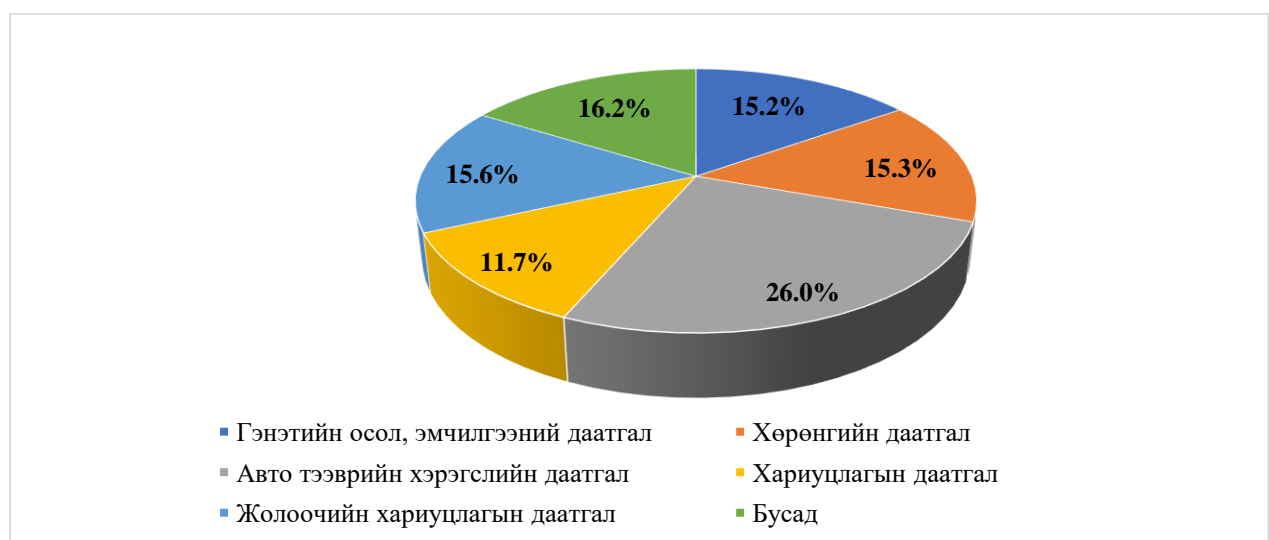
Ердийн даатгалын нийт хураамжийн орлогын дүнд автотээврийн хэрэгслийн даатгал хамгийн өндөр буюу 26.0 хувь эзэлж байгаа бол гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал, хөрөнгийн даатгал, жолоочийн хариуцлагын даатгал, хариуцлагын даатгал нь ердийн даатгалын нийт хураамжийн 46.0 хувийг, үлдсэн 27.9 хувийг бусад даатгалын хэлбэрийн хураамжийн орлого бүрдүүлж байна. /Хүснэгт №14, Дүрслэл №15-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №14. Ердийн даатгалын хураамж /даатгалын хэлбэрээр/

№	Даатгалын хэлбэр	Байгуулагдсан даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж /сая.төг/		Даатгалын нийт хураамжийн н ө/б	Эзлэх хувь
		2022.И	2023.И	2022.И	2023.И		
Сайн дурын даатгал							
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	78,444	107,939	22,257.14	25,431.23	14.3%	15.2%
1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	19,101	20,138	1,142.57	1,536.56	34.5%	0.9%
2	Хөрөнгийн даатгал	118,710	120,424	17,432.28	25,503.10	46.3%	15.3%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	20,061	23,478	1,985.14	2,324.49	17.1%	1.4%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	55,343	56,051	29,905.18	43,535.15	45.6%	26.0%
4	Ачааны даатгал	440	384	2,503.73	3,044.18	21.6%	1.8%
5	Барилга угсралтын даатгал	53	29	3,233.95	2,100.88	-35.0%	1.3%

6	Газар тариалангийн даатгал	1	2	4.24	37.72	789.1%	0.0%
7	Мал амьтдын даатгал	1,327	3,798	1,145.29	806.25	-29.6%	0.5%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	12	21	4,482.20	7,652.18	70.7%	4.6%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	791	570	260.69	366.92	40.7%	0.2%
10	Хариуцлагын даатгал	78,788	74,929	14,087.56	19,636.44	39.4%	11.7%
11	Санхүүгийн даатгал	53	185	449.16	1,169.38	160.3%	0.7%
12	Зээлийн даатгал	34,012	63,676	2,468.82	4,324.40	75.2%	2.6%
13	Итгэлцлийн даатгал	1,500	9	150.66	31.47	-79.1%	0.0%
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	4,656	0	-	0.00		0.0%
15	Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0	0	-	0.00		0.0%
16	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	9	18	1,495.19	7,478.96	400.2%	4.5%
Албан журмын даатгал							
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	428,373	453,000	22,762.63	26,024.88	14.3%	15.6%
НИЙТ ДҮН		802,512	881,035	122,638.72	167,143.15	36.3%	100.0%

Дүрслэл №15. Ердийн даатгалын хураамжийн орлогод эзлэх хувь /даатгалын хэлбэр/

3.5. ЕРДИЙН ДААТГАГЧДЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр 52.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн ба үүнээс жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын нөхөн төлбөр 8.6 хувиар өссөн байна.

төгрөг байгаагаас давхар даатгагчийн хариуцсан 2.8 тэрбум төгрөг, буруутай этгээдээс төлүүлсэн 2.9 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг хассанаар нөхөн төлбөрийн цэвэр зардлын дүн 46.8 тэрбум төгрөг байна. /Хүснэгт №15-д дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №15. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр /сая.төг/

№	Даатгалын хэлбэр	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Үүнээс давхар даатгагчийн хариуцсан	Үүнээс буруутай этгээдээс төлүүлсэн	Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардлын дүн	Зардалд тооцсон нөхөн төлбөрийн дүн
Сайн дурын даатгал						
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	10,931.9	1,755.1	6.6	9,170.2	9,381.5
1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	330.7	0.0	0.0	330.7	285.8
2	Хөрөнгийн даатгал	2,383.8	743.4	15.8	1,624.6	2,781.5
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	98.9	0.0	0.0	98.9	-45.4
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	17,421.3	13.6	440.1	16,967.5	19,374.0
4	Ачааны даатгал	219.7	0.0	0.0	219.7	-77.5
5	Барилга угсралтын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	-396.9
6	Газар тариалангийн даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7	Мал амьтдын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	-21.6
8	Агаарын хөлгийн даатгал	81.3	52.5	0.0	28.7	354.4
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	22.7	0.0	0.0	22.7	-133.1
10	Хариуцлагын даатгал	1,005.2	199.4	0.0	805.9	758.3
11	Санхүүгийн даатгал	0.0	0.0	139.5	-139.5	-218.1
12	Зээлийн даатгал	2,899.1	0.0	2,233.6	665.5	3,774.5
13	Итгэлцлийн даатгал	6.0	0.0	0.0	6.0	6.0
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

	хэрэгслийн даатгал					
15	Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
16	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	9.6	0.0	0.0	9.6	53.8
Албан журмын даатгал						
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	17,465.3	0.0	14.7	17,450.6	19,831.6
ДҮН		52,445.9	2,764.1	2,850.3	46,831.6	55,468.2

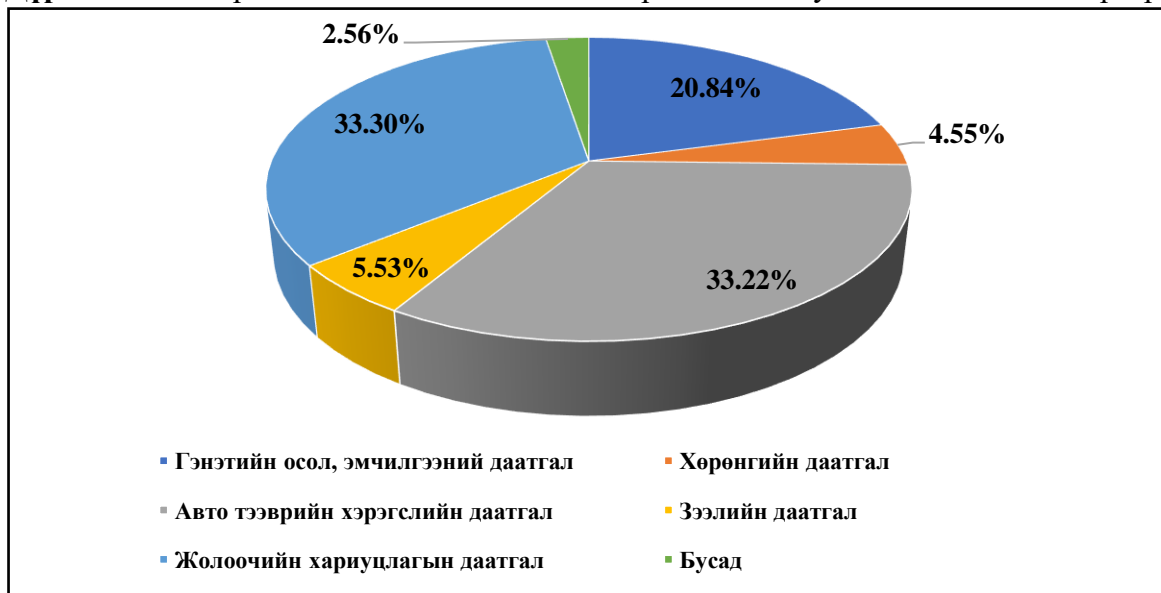
Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн 33.3 хувийг жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал, 33.2 хувийг авто тээврийн хэрэгслийн даатгал тус тус эзэлж байгаа бөгөөд нийт нөхөн төлбөр өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 9.7 хувиар өссөн байна. Мөн бусад даатгалын хэлбэрийн бүтээгдэхүүний хувьд өмнөх онтой харьцуулахад ипотекийн зээлдэгчийн гэнэтийн ослын даатгалын нөхөн төлбөр 2 дахин өссөн байна. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн 66.5 хувийг зөвхөн авто тээврийн хэрэгслийн даатгал болон жолоочийн хариуцлагын даатгал эзэлж байна. /Хүснэгт №16, Дүрслэл №16-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав /

Хүснэгт №16. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр /даатгалын хэлбэрээр/

№	Даатгалын хэлбэр	Нөхөн төлбөр олгогдсон гэрээ		Нийт нөхөн төлбөрийн зардал /сая.төг/		Нийт нөхөн төлбөрийн Ө/Б	Эзлэх хувь
		2022.II	2023.II	2022.II	2023.II		
Сайн дурын даатгал							
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	19,119	8,095	8,719.6	10,931.9	25.4%	20.84%
1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	9	9	156.8	330.7	110.9%	0.63%
2	Хөрөнгийн даатгал	1,197	961	5,748.2	2,383.8	-58.5%	4.55%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	84	68	78.7	98.9	25.6%	0.19%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	10,046	9,440	12,326.2	17,421.3	41.3%	33.22%
4	Ачааны даатгал	109	49	442.9	219.7	-50.4%	0.42%
5	Барилга угсралтын даатгал	5	0	502.6	-	-100.0%	0.00%
6	Газар тариалангийн даатгал	0	0	-	-		0.00%
7	Мал амьтдын даатгал	1	0	-	-		0.00%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	2	3	503.1	81.3	-83.8%	0.15%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	22	10	69.2	22.7	-67.1%	0.04%

10	Хариуцлагын даатгал	494	377	456.0	1,005.2	120.4%	1.92%
11	Санхүүгийн даатгал	29	0	333.4	-	-100.0%	0.00%
12	Зээлийн даатгал	593	429	2,587.2	2,899.1	12.1%	5.53%
13	Итгэлцлийн даатгал	1	1	-	6.0		0.01%
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	0	0	-	-		0.00%
15	Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	0	0	-	-		0.00%
16	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	4	1	44.6	9.6	-78.4%	0.02%
Албан журмын даатгал							
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	15,504	15,799	16,085.2	17,465.3	8.6%	33.30%
НИЙТ ДҮН		47,126	35,165	47,818.3	52,446.0	9.7%	100.0%

Дүрслэл №16. Ердийн даатгалын нөхөн төлбөрийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэрээр/

4. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ

4.1. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ

Урт хугацааны даатгагчийн хөрөнгө **16.6** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **64.5%**-аар өссөн байна.

Тайлант хугацаанд урт хугацааны даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 16.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 64.5 хувиар өссөн байна. Мөн урт хугацааны даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн 83.0 хувь нь хөрөнгө оруулалт хэлбэрээр байршиж байгаа нь урт хугацааны даатгалын компаниуд санхүүгийн салбарын томоохон хөрөнгө оруулагч гэдгийг илтгэж байна. /Хүснэгт №17-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №17. Урт хугацааны даатгагчдын хөрөнгө /сая.төг/

Хөрөнгийн ангилал	2022.П			2023.П			Ө/Б	Эзлэх хувь
	Нэйшнл лайф даатгал	Мандал лайф даатгал	Нийт	Нэйшнл лайф даатгал	Мандал лайф даатгал	Нийт		
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	871.10		871.10	318.36	114.23	432.59	-50.3%	2.6%
Даатгалын авлагын дүн	21.56		21.56	51.30	0.00	51.30	137.9%	0.3%
Хөрөнгө оруулалтын дүн	6,703.97		6,703.97	7,567.94	6,189.11	13,757.05	105.2%	83.0%
Үндсэн хөрөнгө /Цэвэр/	2,186.14		2,186.14	80.14	45.84	125.98	-94.2%	0.8%
Биет бус хөрөнгө /Цэвэр/	8.35		8.35	56.04	0.00	56.04	570.9%	0.3%
Бусад	286.33		286.33	2,106.77	52.31	2,159.07	654.1%	13.0%
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	10,077.45		10,077.45	10,180.55	6,401.49	16,582.04	64.5%	100.0%

4.2. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Урт хугацааны даатгалын хураамж **2.1** тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **27.6** хувиар өссөн байна.

Тайлант үед урт хугацааны даатгалын нийт хураамжийн орлого 2.1 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 27.6 хувиар өссөн ба үүнээс эрүүл мэндийн даатгалын хэлбэрийн хураамж 39.3 хувиар, хугацаат амьдралын даатгалын хэлбэрийн хураамж 52.0 хувиар тус тус өссөн нь өндөр үзүүлэлт байна. /Хүснэгт №18-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №18. Урт хугацааны даатгалын хураамж

№	Даатгалын хэлбэр	Байгуулагдсан даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж /сая.төг/		Ө/Б	Эзлэх хувь
		2022.И	2023.И	2022.И	2023.И		
1	Хугацаат амьдралын даатгал	90	345	315.8	479.9	52.0%	23.2%
2	Насан туршийн даатгал	-	2	-	0.0		0.0%
3	Хуримтлалын даатгал	121	129	49.1	60.3	22.9%	2.9%
4	Тэтгэврийн даатгал	853	853	382.8	313.1	-18.2%	15.2%
5	Эрүүл мэндийн даатгал	325	891	869.9	1211.4	39.3%	58.7%
6	Аннуити даатгал		0		0.0	0.0%	0.0%
ДҮН		1,449	2,193	1,617.5	2,064.7	27.6%	100.0%

4.3. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр 1.0 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 53.0%-аар өссөн байна.

Тайлант хугацаанд урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр 1.0 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 53.0 хувиар өссөн байна. Нийт нөхөн төлбөрийн 65.1 хувийг эрүүл мэндийн даатгал эзэлж байгаа бөгөөд энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 92 хувиар өссөн бол хугацаат амьдралын даатгалын нөхөн төлбөр 2 дахин өссөн байна. /Хүснэгт №19-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №19. Урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр

№	Даатгалын хэлбэр	Нөхөн төлбөр олгогдсон гэрээний тоо		Даатгалын нөхөн төлбөр /сая.төг/		Ө/Б	Эзлэх хувь
		2022.И	2023.И	2022.И	2023.И		
1	Хугацаат амьдралын даатгал	-	3	31.3	94.0	200%	9.4%
2	Насан туршийн даатгал	-		-	-		0.0%
3	Хуримтлалын даатгал	13	6	32.9	19.6	-40%	2.0%
4	Тэтгэврийн даатгал	114	78	250.9	236.4	-6%	23.6%
5	Эрүүл мэндийн даатгал	59	76	340.1	651.6	92%	65.1%
6	Аннуити даатгал		0		0.0	-	0.0%
ДҮН		186	163	655.2	1,001.7	53%	100.0%

5. ДАВХАР ДААТГАЛ

Давхар даатгалын
хураамж **3.2** тэрбум

Давхар даатгалын нөхөн
төлбөр **383.2** сая төгрөг

Тайлант хугацаанд “Үндэсний давхар даатгал” ХК нийт 64 давхар даатгалын гэрээ байгуулж, 3.2 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамж төвлөрүүлж ажилласны 42.3 хувийг хөрөнгийн даатгалын хураамж бүрдүүлсэн байна. Тус компанийн хувьд тайлант хугацаанд автотээврийн хэрэгслийн, хөрөнгийн болон хариуцлагын даатгалын нөхөн төлбөрт нийт 383.2 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна. /Хүснэгт №20-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №20. Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр

№	Даатгалын хэлбэр	Даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж /сая.төг/		Нийт төлсөн нэхэмжлэл /сая.төг/	
		2022.И	2023.И	2022.И	2023.И	2022.И	2023.И
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	3	8	54.1	96.8	-	-
2	Хөрөнгийн даатгал	24	33	917.5	1360.3	3.4	37.9
3	Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	6	15	362	496.9	30.5	192.5
4	Ачааны даатгал	6	14	89.3	131.8	-	-
5	Барилга угсралтын даатгал	6	14	47.3	205.6	42.2	-
6	Газар тариалангийн даатгал	0	0	-	0.0	-	-
7	Мал амьтдын даатгал	0	1	-	3.0	-	-
8	Агаарын хөлгийн даатгал	2	2	94.6	102.6	-	-
9	Хариуцлагын даатгал	7	16	109.6	753.0	-	152.8
10	Санхүүгийн даатгал	8	15	28.1	52.5	-	-
11	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	2	2	32.6	12.6	-	-
Дүн		64	120	1,735.30	3,215.2	76.1	383.2

6. АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ

Даатгалын хураамж: **26.0** тэрбум төгрөг

Даатгалын нөхөн төлбөр: **17.5** тэрбум

Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал нь сүүлийн 5 жилийн дунджаар ердийн даатгалын нийт хураамжийн орлогын 18.9 хувийг, нийт нөхөн төлбөрийн 30.7 хувийг, нийт байгуулагдсан гэрээний 53.4 хувийг, нийт нөхөн төлбөр олгогдсон гэрээний 39.6 хувийг тус тус бүрдүүлж байна. /Хүснэгт №21-д дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №21. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр /2019.И-2023.И/

№	Үзүүлэлт	2019.И	2020.И	2021.И	2022.И	2023.И	Дундаж
1	ЖХАЖД нийт хураамжийн орлого /сая.төг/	21,583.70	21,141.60	18,765.40	22,762.63	26,024.88	22,055.6
2	Ердийн даатгалын нийт хураамжид эзлэх хувь	20.97%	22.50%	17.00%	18.56%	15.57%	18.9%
3	ЖХАЖД нийт нөхөн төлбөр /сая.төг/	9,141.90	8,611.90	6,889.90	16,085.20	17,465.32	11,638.8
4	Ердийн даатгалын нийт нөхөн төлбөрт эзлэх хувь	30.80%	31.30%	24.60%	33.64%	33.30%	30.7%
5	ЖХАЖД гэрээний тоо	407,316	377,709	354,086	428,373	453,000	404,096.8
6	Ердийн даатгалын нийт байгуулагдсан гэрээнд эзлэх хувь	53.06%	56.60%	52.73%	53.38%	51.42%	53.4%
7	ЖХАЖД-ийн нөхөн төлбөр олгосон гэрээний тоо	14,242	12,383	8,632	15,504	15,799	13,312
8	Ердийн даатгалын нийт нөхөн төлбөр олгосон гэрээнд эзлэх хувь	44.54%	41.43%	34.24%	32.90%	44.93%	39.6%

Тайлант үед жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын орлогод тооцсон хураамжийн дүн 20.1 тэрбум төгрөг байгаа бол нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал 17.5 тэрбум төгрөгт хүрч тус даатгалын бүтээгдэхүүний хохирлын харьцаа 86.9 хувь байна. /Хүснэгт №22-т дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №22. ЖХАЖД-ын хураамж, нөхөн төлбөр, хохирлын харьцаа

№	Даатгалын компани	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Орлогод тооцсон хураамжийн дүн	Нийт нөхөн төлбөрийн зардал	Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардлын дүн	Даатгалын гэрээний зардал	Хохирлын харьцаа
1	Монре даатгал	1,374.0	1,271.8	1,294.2	1,290.7	329.9	101.8%
2	Ард даатгал	3,292.3	1,834.6	1,583.4	1,583.4	338.6	86.3%
3	Бодь даатгал	2,096.9	1,956.4	2,210.0	2,204.4	242.6	113.0%
4	Мөнх даатгал	2,091.7	1,329.4	774.9	774.9	162.2	58.3%
5	Миг даатгал	3,856.3	3,003.3	2,586.2	2,586.2	3,365.7	86.1%
6	Монгол даатгал	2,795.8	2,356.0	2,009.7	2,006.5	337.4	85.3%
7	Тэнгэр даатгал	907.3	915.8	781.6	780.3	130.3	85.3%
8	Номин даатгал	3,037.9	2,807.2	1,863.1	1,863.1	841.5	66.4%
9	УБХ даатгал	2.8	2.8	6.6	6.6	0.1	239.3%
10	Амар даатгал	997.4	610.0	434.9	433.8	157.8	71.3%
11	Ган зам даатгал	31.1	23.0	6.8	6.8	-	29.5%
12	Практикал даатгал	2,821.6	1,709.1	1,665.3	1,665.3	355.2	97.4%
13	Мандал даатгал	664.1	923.6	1,075.8	1,075.8	189.7	116.5%
14	Хаан даатгал	1,204.7	916.8	876.6	876.6	107.5	95.6%
15	Агула даатгал	850.9	433.0	296.2	296.2	104.5	68.4%
	Нийт дүн	26,024.9	20,092.8	17,465.3	17,450.6	6,662.9	86.9%

7. ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ

7.1. ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ

Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого: 105.9 тэрбум төгрөг
Даатгалын зуучлагчийн шимтгэл: 10.1 тэрбум төгрөг

Тайлант үед даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх 64 даатгалын зуучлагч компаниас 52 даатгалын зуучлагч компани үйл ажиллагаа явуулж нийт 52.5 их наяд төгрөгийн үнэлгээ бүхий даатгалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зуучилж, 105.9 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамжийн орлогыг бүрдүүлж, 10.1 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. Үүнээс автотээврийн хэрэгслийн даатгалын хэлбэрийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хамгийн ихээр зуучилж 62.7 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамжийн орлогыг төвлөрүүлж, 2.0 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. /Хүснэгт №23, Дүрслэл №17-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

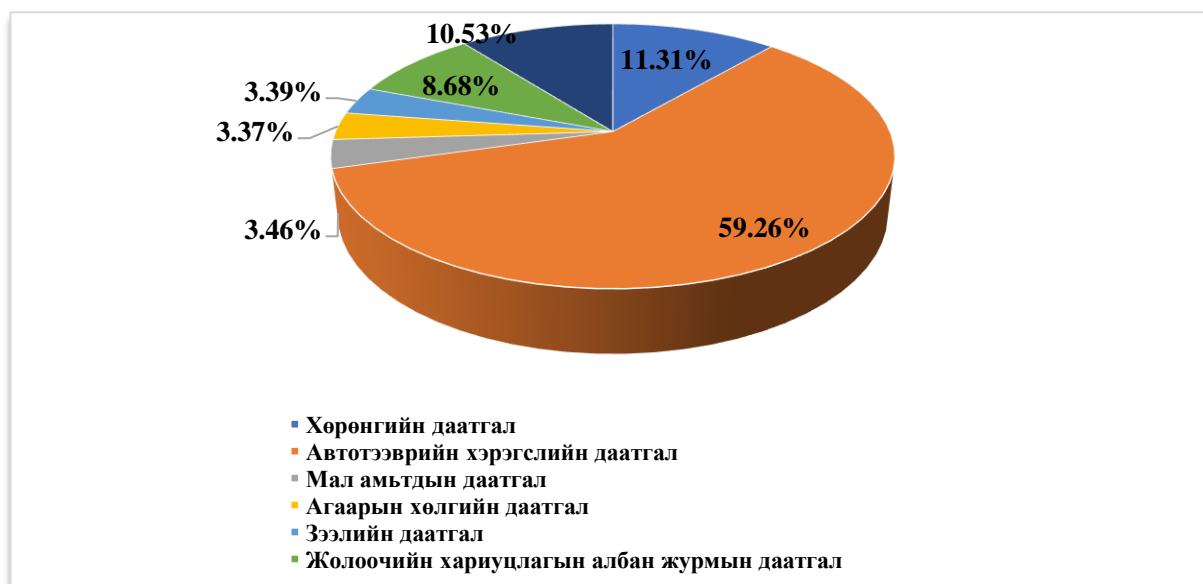
Хүснэгт №23. Даатгалын зуучлалын дэлгэрэнгүй

№	Даатгалын хэлбэр	Зуучилсан даатгалын үнэлгээ /сая төг/	Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого /сая төг/	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого /сая төг/
Сайн дурын даатгал				
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	3,374,938.0	4,579.7	890.0
2	Хөрөнгийн даатгал	20,085,896.6	11,970.9	1,965.6
3	Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	1,115,763.2	62,741.2	2,025.3
4	Ачааны даатгал	519,315.9	245.9	59.9
5	Барилга угсралтын даатгал	488,308.0	713.6	202.6
6	Мал амьтдын даатгал	112,744.4	3,660.3	732.1
7	Агаарын хөлгийн даатгал	1,284,361.9	3,571.5	411.3
8	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	20,372.1	304.6	44.3
9	Хариуцлагын даатгал	835,923.3	2,463.8	483.0
10	Зээлийн даатгал	3,923,112.2	3,591.5	890.5
11	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	19,228,980.7	2,791.2	251.2
12	Хугацаат амьдралын даатгал	11,808.9	11.7	2.3
13	Эрүүл мэндийн даатгал	3,944.5	39.3	8.5
Албан журмын даатгал				

1	Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	1,522,954.7	9,192.7	2,107.9
ДҮН		52,528,424.6	105,878.1	10,074.4

Дүрслэл №17. Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлогын эзлэх хувь

/даатгалын хэлбэрээр/

Тайлант үед даатгалын зуучлагч компаниудын зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого, даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлогын харьцаа нь даатгалын зуучлагч банкны хувьд 22.9 хувь, даатгалын зуучлагч компаниудын хувьд 22.4 хувь байгаа бөгөөд даатгалын зуучлагч банк 5.2 тэрбум төгрөг, даатгалын зуучлагч компаниуд 4.9 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. /Хүснэгт №24, Дүрслэл №18-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

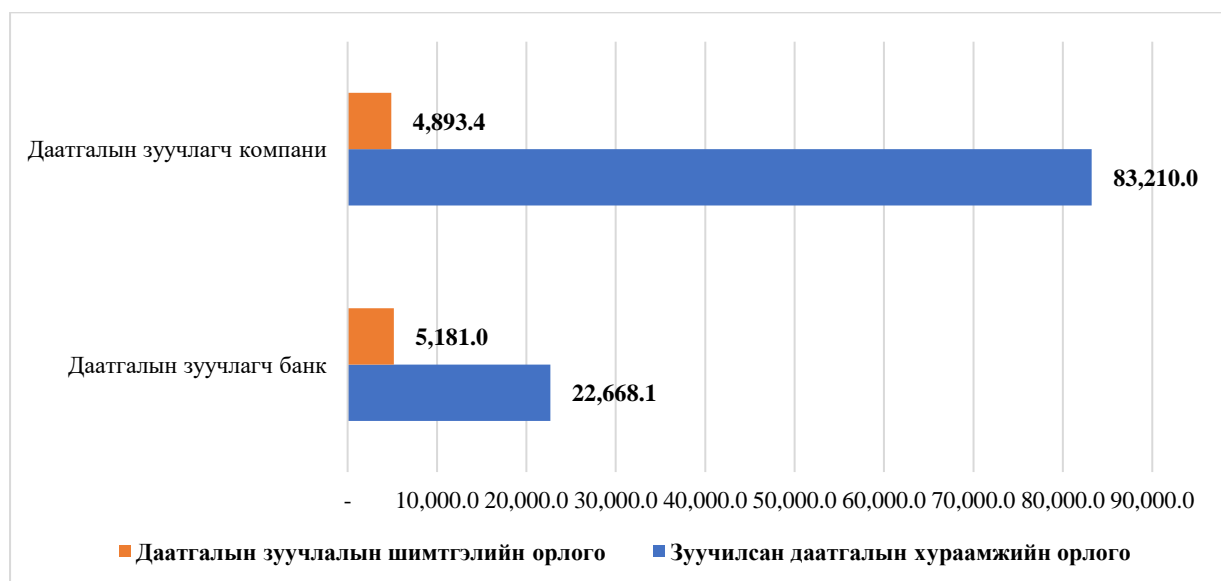
Хүснэгт №24. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл

№	Даатгалын зуучлагч компани	Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого	Харьцаа
Нийт дүн		105,878.1	10,074.4	9.5%
Даатгалын зуучлагч банк				
1	Хаан банк	4,901.3	1,126.3	23.0%
2	ХасБанк	3,409.6	582.0	17.1%
3	Төрийн банк	5,505.1	1,291.5	23.5%
4	Худалдаа хөгжлийн банк	3,354.7	823.3	24.5%
5	Ариг банк	76.3	15.3	20.0%
6	Голомт банк	4,759.8	1,190.0	25.0%
7	Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	-	-	-

8	Капитрон банк	253.0	63.2	25.0%
9	Тээвэр хөгжлийн банк	19.0	4.0	20.8%
10	Богд банк	389.3	85.5	22.0%
Нийт (1-10)		22,668.1	5,181.0	22.9%
Давхар даатгалын зуучлагч компани				
11	Ай Ай Би	301.7	52.9	17.5%
12	Ай брокер	3.7	0.7	18.0%
13	Асимон брокерс	1,036.5	192.4	18.6%
14	Ачит ундарга	122.7	30.9	25.2%
15	Ковер хилл	2,783.7	544.9	19.6%
16	Конкорал	19.0	5.3	27.8%
17	Монголиан интернэшнл брокерс	-	-	-
18	Си эн эн икс	7,261.0	860.8	11.9%
19	Финс брокерс	4,663.4	147.6	3.2%
20	Хост рок	447.3	89.3	20.0%
21	Эс ай би эс	1,423.6	306.3	21.5%
Нийт (11-21)		18,062.7	2,230.8	18.3%
Даатгалын зуучлагч компани				
22	Ай эс кинг шийдэл	-	-	-
23	Амарди Дижитал	686.8	196.9	28.7%
24	Амбрелла брокер	0.6	0.2	26.2%
25	АМЕ	-	-	-
26	Арм интернэшнл	-	-	-
27	Блэк бий	-	-	-
28	Ваясню Солюшн	36.4	7.3	20.0%
29	Дархан шаркс	0.9	0.2	20.9%
30	Дижитал зууч	13.8	3.5	25.0%
31	Дэвжих дэлгэрэх холдинг	126.5	24.2	19.1%
32	Дэвжих зууч	1,073.5	238.6	22.2%
33	Ландон Жи Пи	39.6	19.8	50.0%
34	Лояалти солюшн	53,730.1	50.4	0.1%
35	Марш брокерс	-	-	-
36	Мастер шийдэл	248.4	52.1	21.0%
37	Монгол бичээч зууч	217.7	58.4	26.8%
38	Монголиан иншуранс Брокерейж	560.8	165.9	29.6%
39	Нэйшнл иншуранс брокерэйж сервисэс	2.9	0.4	14.9%
40	Нэйшнл эженси	1,848.8	293.9	15.9%
41	Онолт язгуур	-	-	-
42	Онч цэгц	530.8	89.4	16.9%
43	Оюу-Стар	-	-	-
44	Паблик паст брокер	-	-	-
45	Профешнл иншурэнс партнер	102.6	24.1	23.4%
46	Ренессанс групп	4.8	1.0	20.0%
47	Смарт брокерс	933.3	240.4	25.8%
48	Смарт сонголт	-	-	-
49	Сүрэг хараацай	1,226.4	282.2	23.0%

50	Ти Ди Би Лизинг	111.7	22.6	20.2%
51	Тод капитал	428.5	80.1	18.7%
52	Тус брокерс	-	-	-
53	Ухаалаг ирээдүй шийдэл	-	-	-
54	Финекс синержи	3.9	0.7	17.1%
55	Хэйва инсур	58.3	14.6	25.0%
56	Цагаан гэрэлт	149.7	36.6	24.5%
57	Цахим капитал	567.6	124.8	22.0%
58	Чанд финтех	4.8	1.0	20.3%
59	Эл Би брокерэж	155.8	26.4	16.9%
60	Эм жи ай би	1,230.6	295.7	24.0%
61	Эн Ай Си брокер	37.4	10.9	29.1%
62	Эн И Би Консалтэнси	111.7	26.8	24.0%
63	Эрсдэлийн шийдэл	895.4	272.7	30.5%
64	Юпланэт	7.2	1.0	14.1%
Нийт (22-64)		65,147.3	2,662.6	22.4%

Дүрслэл №18. Зуучилсан даатгалын хураамж, зуучлалын шимтгэл /сая.төг/

7.2. ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

Хохирол үнэлгээ : 36.7 тэрбум төгрөг
Хохирол үнэлгээний орлого: 1.9 тэрбум төгрөг

Тайлант үед 25 даатгалын хохирол үнэлэгч компаниуд үйл ажиллагаа явуулж нийт 36.7 тэрбум төгрөг бүхий 21,169 даатгалын хохирлыг үнэлж 1.9 тэрбум төгрөгийн даатгалын хохирол үнэлгээний орлоготой ажилласан байна. Даатгалын нийт хохирол үнэлгээний орлогын дийлэнх хувийг буюу 61.0 хувийг жолоочийн хариуцлагын албан

журмын даатгал эзэлж байна. /Хүснэгт №25, №26 болон Дүрслэл №20-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №25. Даатгалын хохирол үнэлгээ /даатгалын хэлбэрээр/

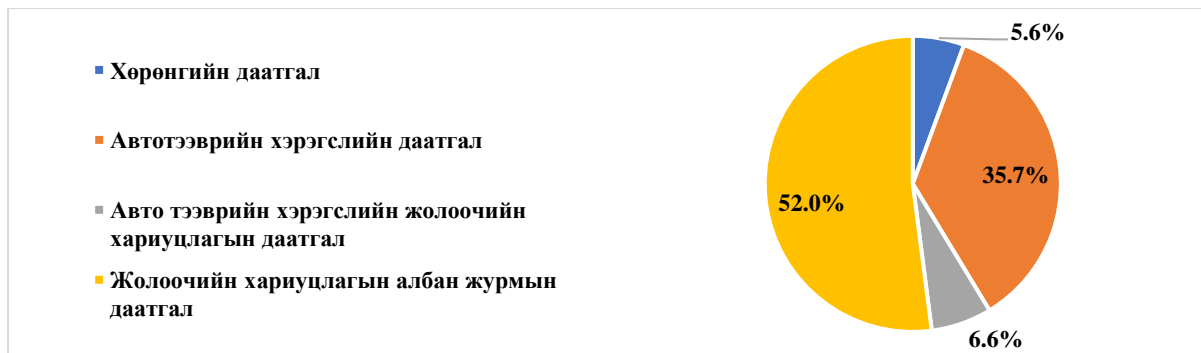
Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хохирлын нийт үнэлгээ /сая.төг/	Эзлэх хувь	Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Эзлэх хувь	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого /сая.төг/	Эзлэх хувь
Сайн дурын даатгал						
Хөрөнгийн даатгал	2,063.4	5.6%	203	1.0%	28.7	1.5%
Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	13,092.0	35.7%	5,678	26.8%	618.4	31.6%
Барилга угсралтын даатгал	6.0	0.0%	3	0.0%	0.4	0.0%
Автотээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	2,431.2	6.6%	1,433	6.8%	116.9	6.0%
Нийт	17,592.5	48.0%	7,317	34.6%	764.4	39.0%
Албан журмын даатгал						
Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	19,090.6	52.0%	13,852	65.4%	1,194.4	61.0%
Дүн	36,683.2	100.0%	21,169	100.0%	1,958.8	100.0%

Хүснэгт №26. Даатгалын хохирол үнэлгээ /компани тус бүрээр/

Даатгалын хохирол үнэлэгч компани	Даатгалын хохирлын нийт үнэлгээ /сая.төг/	Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого /сая.төг/
Хөрөнгө үнэлгээний төв	26.3	10	1.1
Итгэлт эстимэйт	1,966.7	332	67.1
Вендо	3,479.5	1,406	146.5
Бэст эстимэйт	3,609.2	42	22.2
Гэрэгэ эстимэйт	428.9	143	22.3
Файн эстимэйт	8.6	7	1.2
Арвижих эстимэйт	29.4	27	1.5
Ашид билгүүн	8,860.8	5,473	539.6
Фэйр валуэши	406.7	216	17.5
Хос стандарт	91.1	138	19.2
Сэлэнгэ эстимэйт	27.2	60	1.8
Мастер Үнэлгээ	1,354.9	327	86.0
Кости эстимэйт	610.0	1,375	41.8
Хөрөнгө эстимэйт	803.3	646	28.6
Хас үнэлгээ	8,119.0	5,324	579.4
Банхас	840.8	738	23.3
Сүлд үнэлгээ	2,986.7	2,289	204.5
Тэнцвэр эстимэйт	1,330.6	764	64.8
Виннэрвэй	442.2	696	35.3
Мөнх эстимэйт	27.0	23	1.6
Тод үнэлгээ	18.4	22	1.0
Далайван аудит	-	0	-
Хан-Үнэлэмж	-	0	-

ЭНХНАХИА	34.0	36	2.1
Итгэлт хөрөнгө	1,181.7	1,075	50.4
Нийт дүн	36,683.2	21,169	1,958.8

Дүрслэл №19. Даатгалын нийт хохирол үнэлгээ /эзлэх хувь/

7.3. ДААТГАЛЫН ТӨЛӨӨЛӨГЧ

Даатгалын төлөөлөгчийн хураамж бүрдүүлэлт :

52.4 тэрбум төгрөг

Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл: 8.9 тэрбум төгрөг

Тайлант үед даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын хураамжийн орлого 52.4 тэрбум төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 58.3 хувиар өссөн байна. Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын нийт хураамжийн орлогын 32.8 хувийг автотээврийн хэрэгслийн даатгал эзэлж байна. Мөн тайлант үед даатгалын төлөөлөгчид 8.9 тэрбум төгрөгийн шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. /Хүснэгт №27, 28, Дүрслэл №20-д тус тус дэлгэрэнгүй харуулав/

Хүснэгт №27. Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын нийт хураамж

№	Даатгалын хэлбэр	2022.П	2023.П	Даатгалын хураамжийн өсөлт/ бууралт	Даатгалын хураамжид эзлэх хувь
		Даатгалын төлөөлөгчөөр дамжин орсон даатгалын нийт хураамжийн хэмжээ /сая.төг/			
Сайн дурын даатгал					
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	4,301.7	8,456.3	96.6%	16.1%
1.1.	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	68.3	16.4	-76.0%	0.0%
2	Хөрөнгийн даатгал	2,160.2	5,264.0	143.7%	10.1%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	120.4	19.2	-84.0%	0.0%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	11,069.9	17,165.2	55.1%	32.8%

4	Ачааны даатгал	343.2	722.2	110.4%	1.4%
5	Барилга угсралтын даатгал	2,261.0	273.9	-87.9%	0.5%
6	Газар тариалангийн даатгал	-	1.5		0.0%
7	Мал амьтдын даатгал	90.5	126.2	39.3%	0.2%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	1,454.6	4,255.9	192.6%	8.1%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	68.8	106.6	55.0%	0.2%
10	Хариуцлагын даатгал	1,414.3	3,206.7	126.7%	6.1%
11	Санхүүгийн даатгал	-	249.0		0.5%
12	Зээлийн даатгал	70.4	118.5	68.4%	0.2%
13	Итгэлцлийн даатгал	4.0	2.0	-49.7%	0.0%
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	-	-		0.0%
Албан журмын даатгал					
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	9,268.5	10,225.5	10.3%	19.5%
НИЙТ ДҮН		33,083.8	52,374.1	58.3%	100.0%

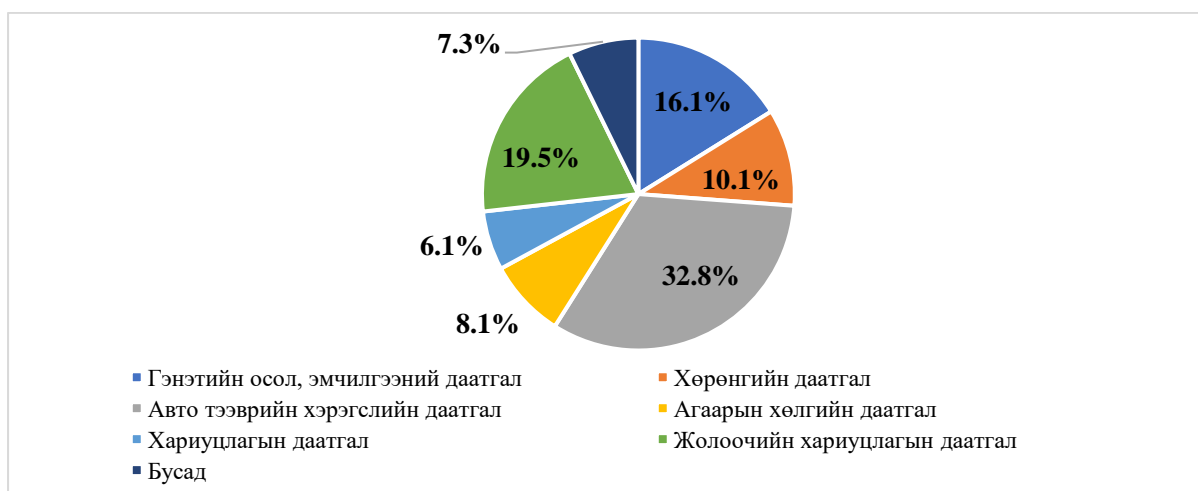
Даатгалын төлөөлөгчид жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалаас хамгийн их буюу 3.5 тэрбум төгрөгийн шимтгэлийн орлоготой ажилласан байна. /хүснэгт №28-д харуулав/

Хүснэгт №28. Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл

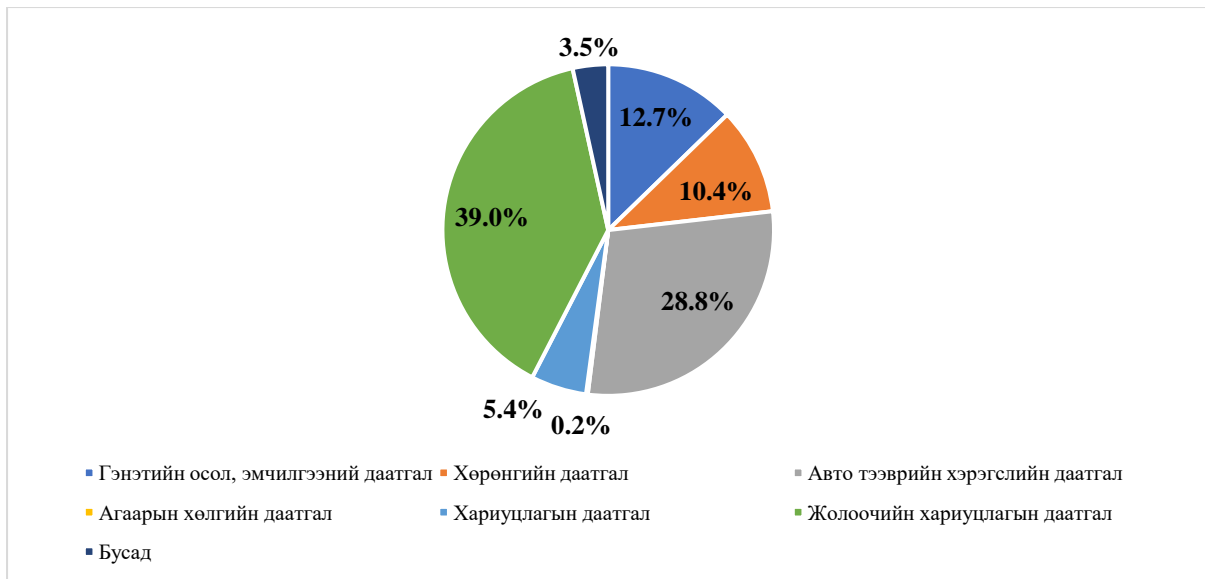
№	Даатгалын хэлбэр	2022.П	2023.П	Өсөлт/Бууралт	Эзлэх хувь
		даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл /сая.төг/			
Сайн дурын даатгал					
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	920.0	1,146.1	24.6%	12.74%
1.1.	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	0.3	0.5	84.3%	0.01%
2	Хөрөнгийн даатгал	700.1	939.0	34.1%	10.44%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	0.4	0.8	109.0%	0.01%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	2,612.0	2,589.6	-0.9%	28.79%
4	Ачааны даатгал	141.8	106.9	-24.6%	1.19%
5	Барилга угсралтын даатгал	144.3	95.0	-34.1%	1.06%
6	Газар тариалангийн даатгал	-	1.5		0.02%
7	Мал амьтдын даатгал	38.7	28.2	-27.2%	0.31%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	36.3	15.4	-57.6%	0.17%

9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	22.2	21.6	-2.7%	0.24%
10	Хариуцлагын даатгал	458.0	489.1	6.8%	5.44%
11	Санхүүгийн даатгал	14.4	13.0	-9.6%	0.14%
12	Зээлийн даатгал	19.7	28.4	44.4%	0.32%
13	Итгэлцлийн даатгал	4.9	16.2	230.7%	0.18%
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	1.8	-	-100.0%	0.00%
Албан журмын даатгал					
1	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	1,883.5	3,504.1	86.0%	38.96%
	ДҮН	6,997.6	8,994.2	28.5%	100.00%

Дүрслэл №20. Даатгалын төлөөлөгчийн даатгалын нийт хураамж бүрдүүлэлтийн эзлэх хувь /даатгалын хэлбэрээр/

Дүрслэл №21. Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл эзлэх хувь /даатгалын хэлбэрээр/

○○○○○ ДААТГАЛЫН ГАЗАР ○○○○○